

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2023-01-29

Diarienummer:
OSN-2023-00045

Handläggare:
Daniel Rosenfeld, Magnus Bergman-Kyllönen

Omsorgsnämndens årsbokslut 2023

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** fastställa ekonomiskt bokslut enligt bilaga 1,
2. **att** fastställa uppföljning av nämndens verksamhetsplan 2023 enligt bilaga 2,
3. **att** fastställa omsorgsnämndens sammanställda analys inför årsredovisning, enligt bilaga 3,
4. **att** fastställa årsrapport avtals- och uppdragsuppföljningar enligt bilaga 4, samt
5. **att** överlämna handlingarna till kommunstyrelsen.

Ärendet

Omsorgsnämndens årsbokslut 2023 innefattar både nämndens ekonomiska bokslut, samt bedömning av hur nämnden uppnått de fokusmål och uppdrag som tilldelats nämnden av fullmäktige.

För 2023 redovisar omsorgsnämnden en budget i balans med en positiv avvikelse mot budgetramen på 20 miljoner kronor vilket innebär ett överskott uppgående till cirka en procent av budgetramen.

Omsorgsnämnden bidrar i hög grad till måloppfyllelse i tre fokusmål samt delvis till måloppfyllelse i ett fokusmål.

Beredning

Ärendet har beretts på enheten för strategiskt stöd och stabsstöd ekonomi. Underlag till bokslut har i huvudsak rapporterats från förvaltningens avdelningschefer och områdeschefer.

Föredragning

Utifrån mål och budget har nämnden arbetat i 16 tilldelade uppdrag, varav tio uppdrag var kommungemensamma och sex uppdrag har varit direkt riktade till omsorgsnämnden.

Utifrån de 16 uppdragen har nämnden haft 32 åtgärder och två nämndmål som specifikt enbart gällt för omsorgsnämnden. Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag och nämndens åtgärder visade att nämnden nått måluppfyllelse i hög grad i tre av fokusmål samt delvis nått måluppfyllelse i ett fokusmål (fokusmål 3). Nämnden planerar ytterligare åtgärder och indikatorer under kommande år för att i öka takten i klimatomställningen och i högre grad nå måluppfyllelse för detta fokusmål.

För 2023 redovisar omsorgsnämnden en budget i balans med en positiv avvikelse mot budgetramen på 20 miljoner kronor. Insatser inom LSS, som är nämndens största verksamhetsområde och utgör cirka 75 procent av nämndens budget, har kostnader som följer budgetramen. Årsprognosen för 2023 var en positiv avvikelse mot budgetramen på 2 miljoner kronor. Överskottet blev större än prognosticerat, i huvudsak orsakat av högre statsbidrag än förväntat samt fortsatt lägre volym inom personlig assistans under året.

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 29 januari 2024
- Bilaga 1, Ekonomiskt bokslut 2023
- Bilaga 2, Verksamhetsplan och budget 2023–2025 – Årsbokslut 2023
- Bilaga 3, Omsorgsnämndens sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning
- Bilaga 4, Årsrapport avtals- och uppdragsuppföljningar 2023

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Nämnd
Omsorgsnämnden

Datum:
2024-01-31

Nämndbehandlas:
2024-02-12

Handläggare:
Johanna Blanck
Ida Sverkersson-Skogman
Magnus Bergman-Kyllönen

Ekonomiskt bokslut 2023

Omsorgsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2023	Resultat		
		Bokslut 2023	Bokslut 2022	Helårsprognos 202308
Politisk verksamhet	3	0	0	0
Vård och omsorg äldre (SoL och HSL)	91	12	8	22
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 890	8	12	-20
varav öppna insatser	35	-8	-9	-11
varav insatser enligt SoL och HSL	364	17	19	8
varav insatser enligt LSS	1 491	-1	1	-16
Nämnden totalt	1 984	20	19	2

	KF-budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Helårsprognos 202308
Investeringar	2	2	0	2

Nämndens analys - sammanfattning

Omsorgsnämnden hade för 2023 en positiv avvikelse mot budgetramen på totalt 20 miljoner kronor vilket var i paritet med 2022 års resultat (+ 19 miljoner kronor) och överskottet motsvarar en procent av nämndens totala budgetram.

Resultatet var bättre än prognosen per augusti föregående år som indikerade ett resultat på + 2 miljoner kronor för 2023 (med ett prognosintervall från – 5 till + 15 miljoner kronor).

Bidragande till överskottet är både något högre intäkter än budgeterat och lägre kostnader inom några av nämndens största verksamhetsområden.

På *intäktssidan* kan bland annat noteras:

- Mer statliga medel under året på cirka 8 miljoner kronor utöver budget, bland annat elstöd och medel kopplade till Nära vård (tidigare God och Nära vård).

På *kostnadssidan* kan bland annat noteras:

- Lägre personalkostnad än i budget inom följande områden:
 - stab på grund av ej tillsatta vakanta tjänster, cirka 3 miljoner kronor.
 - korttidsverksamhet (egen regi) på grund av reducerad bemanning till följd av lägre beläggning än budget, cirka 6 miljoner kronor.
- Markant lägre volymer än i budget inom personlig assistans (LSS), motsvarande cirka 20 miljoner kronor.

Samtidigt har volymer inom andra områden, till exempel daglig verksamhet, varit högre än budget men i linje med prognos. Dessutom var kostnader inom bland annat hjälpmedel, inhyrd personal samt material i linje med prognos men också högre än budgeterat utifrån ett allmänt högre prisläge.

Sammantaget innebar effekter på både intäkts- och kostnadssidan att resultatet för nämnden blev 20 miljoner kronor.

Utfallet för investeringar blev drygt två miljoner kronor för 2023 och i investeringsplanen fanns totalt två miljoner kronor (se vidare under avsnitt 2 nedan).

Resultat per verksamhet

I tabell 2 framgår resultatet per verksamhet.

Tabell 2. Resultat 2023 per verksamhet mot budget, årsprognos och föregående år

OMSORGSNÄMNDEN				
	Kommunbidrag	Bokslut	Helårsprognos	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	2023	2023	202308	2022
Politisk verksamhet	3	0	0	0
Ordinärt boende	198	-4	-1	-5
Särskilt boende	258	32	31	32
Öppen verksamhet	35	-8	-11	-9
Insatser enligt LSS	1 491	-1	-16	1
Nämnden totalt	1 984	20	2	19

Nämndens största verksamhetsområde, insatser enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) uppvisade ett resultat i linje med budgetramen (-1 miljon kronor) och bättre än i prognos.

Öppen verksamhet hade en negativ avvikelse mot budgetramen på 8 miljoner kronor 2023 vilket var i paritet med underskottet för 2022 (-9 miljoner kronor). Kostnaderna (netto) har totalt sett inte ökat för nämndens öppna insatser jämfört med föregående år men budgetramen är lägre i absoluta termer än befintliga kostnader för 2023.

Trots att medel inför 2023 flyttades från särskilt boende till ordinärt boende, om 8 miljoner kronor totalt, uppvisade särskilt boende ett överskott på 32 miljoner kronor i likhet med år 2022. En viktig faktor bidragande till överskottet är en senareläggning av öppnande av boendeplatser inom Socialpsykiatri (egen regi) vilket medförde lägre kostnader jämfört med budget.

Resultatutveckling 2021–2023

Tabell 3. Resultaträkning 2021–2023 (exklusive intern motpart)

Omsorgsnämnden				
Resultaträkning (mnkr)	Resultat 2023	Budget 2023	Resultat 2022	Resultat 2021
Försäljningsintäkter	41	38	41	34
Taxor och avgifter	19	18	17	15
Hyror och arrenden	38	42	9	0
Bidrag	184	153	198	205
Verksamhetens intäkter	282	251	265	254
Köp av huvudverksamhet	-706	-731	-681	-656
Kostnader för arbetskraft	-1 011	-1 025	-931	-902
Inhyrd personal	-14	-6	-11	-8
Lämnade bidrag	-125	-117	-133	-137
Lokalkostnader	-129	-130	-91	-83
Material	-36	-30	-33	-32
Övriga kostnader	-107	-79	-98	-86
Gemensamma fördelade kostnader	-117	-117	-108	-97
Verksamhetens kostnader	-2 245	-2 234	-2 086	-2 001
Avskrivningar	-1	-1	-1	-1
Verksamhetens nettokostnader	-1 964	-1 984	-1 822	-1 748
Generella statsbidrag				
Kommunbidrag	1 984	1 984	1 841	1 771
Resultat	20	0	19	22

På intäktssidan har det framför allt varit högre bidragsintäkter än budgeterat men för 80 procent av intäktsökningen finns även motsvarande högre kostnad fördelat på flera kostnadsposter som neutraliserar större delen resultatmässigt för nämnden.

Kostnaden för volymutvecklingen ("köp av huvudverksamhet") var 25 miljoner kronor lägre än budgeterat, varav personlig assistans utgjorde störst del av denna. Angående volymutveckling inom personlig assistans se vidare avsnitt 1.2.1. nedan.

Summeras kostnader netto för egen arbetskraft och inhyrd personal i tabellen ovan, blev kostnaderna totalt 6 miljoner kronor *lägre* än budget. Som nämnts ovan är det framför allt inom stab och korttidsverksamhet (egen regi) som de lägre kostnaderna fanns. Dock har nämnden haft fortsatta strukturella utmaningar med att rekrytera och behålla legitimerad personal, vilket betingade ökade merkostnader 2023 för inhyrd personal på 5 miljoner kronor jämfört med om personalen varit egenanställd i stället.

Kostnaderna för bland annat material, hjälpmedel och livsmedel har varit högre än budgeterat då priserna ökat till följd av den stigande inflationen och klart högre kostnader än föregående år.

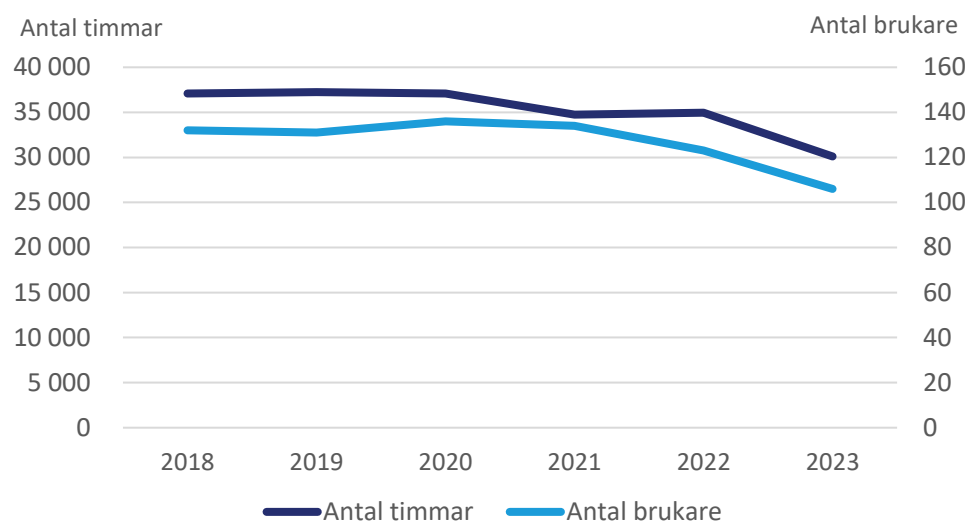
Volymutveckling

Nedan redovisas de volymer där väsentlig förändring har skett, personlig assistans och hjälpmedel. För de flesta av nämndens övriga verksamhetsområden är volymerna tämligen stabila och relativt små förändringar mot budget.

Personlig assistans

Nedan visas volymutvecklingen för personlig assistans.

Diagram 1. Antal timmar och antal brukare inom personlig assistans 2018 - 2023

Uppgifterna från diagram 1 kommer från den nationella LSS individstatistiken där alla kommuner rapporterar verkställda timmar och antal brukare inom personlig assistans per oktober varje år. Såväl timmar som brukare har minskat i antal de senaste åren, särskilt tydlig är minskningen från 2022 till 2023. Då minskade både antalet timmar och antalet brukare med 14 procent. En väsentlig förklaring till den minskade volymen är att Försäkringskassan har tagit över brukare som då har beviljats statlig assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB). Under 2023 var det 10 personer som gick från kommunal personlig assistans till statlig assistansersättning. Detta var dubbelt så många som året innan.

Även för de brukare som tillhör Försäkringskassan är kommunen betalningsansvarig för de 20 första timmarna per vecka. Men den kostnad för brukarens samtliga timmar, som kommunen tidigare kunde ha kostnadsansvaret för, har i flera fall överskjutits till Försäkringskassans kostnadsansvar. I budget antogs dock att volymerna inom personlig assistans skulle öka under 2023, på grund av de lagändringar¹ som skedde i LSS från den 1 januari föregående år.

Via kommunövergripande nätverk har information erhållits om att andra kommuner också antog högre volymer på grund av lagändringen men att volymökningen uteblev eller minskade som för Uppsala.

Ytterligare en orsak till de lägre volymerna har varit förvaltningens arbete med att motverka välfärdsfusk (stoppat felaktiga utbetalningar), där förvaltningen har stoppat utbetalning av felaktiga fakturor och omprövat beslut på grund av felaktigt utförande.

¹ "Stärkt rätt till personlig assistans – grundläggande behov för personer som har en psykisk funktionsnedsättning och ökad rättssäkerhet för barn" Betänkande 2021/22:SOU34 Socialutskottet

Färre antal personer med personlig assistans märks även i övriga landet som tabell 3 nedan visar. Minskningen som har skett i hela landet har Socialstyrelsen konstaterat i sin lägesrapport över insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning för 2023². Nationell statistik för 2023 är ännu inte tillgänglig.

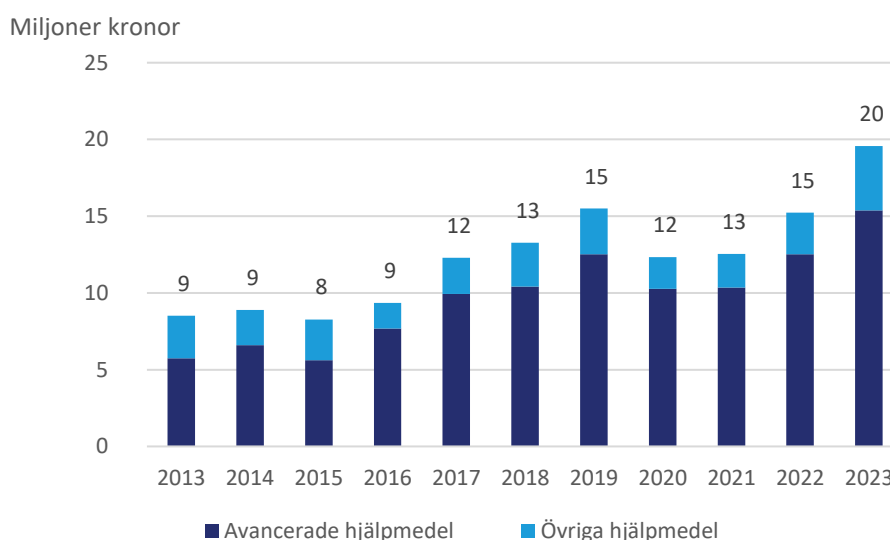
Tabell 4. Förändring antal personer med personlig assistans, jämfört mot året innan

	2021	2022	2023
Uppsala	-1%	-8%	-14%
Resultatnätverket R9	-5%	-7%	-
Riket	-8%	-3%	-

Hjälpmedel

Diagram 2 visar omsorgsnämndens hjälpmedelskostnad för avancerade hjälpmedel och övriga hjälpmedel som nämnden tillhanda håller.

Diagram 2. Hjälpmedelskostnader 2013 - 2023

Över de senaste 10 åren har kostnaden för hjälpmedel mer än fördubblats. Under pandemiåren gick hjälpmedelskostnaden ner, för att börja öka igen under sommaren 2022. För 2023 ökade hjälpmedelskostnaderna ytterligare vilket också var i linje med prognosen. Antalet hjälpmedelbeställning har från 2021 ökat med 26 procent.

² Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning. Lägesrapport 2023. Socialstyrelsen 2023 [Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning \(socialstyrelsen.se\)](https://www.socialstyrelsen.se/insatser-och-stod-till-personer-med-funktionsnedsattning)

Resultatförstärkande åtgärder

Tabell 5 visar de större resultatförstärkande åtgärder som fanns med i budget 2023.

Tabell 5. Planerade resultatförstärkande åtgärder 2023 med effekter

Resultatförstärkande åtgärder			
Belopp i miljoner kronor	2022	2023	Förändring 2023
Kostnad för övertid	14	12	-2
Sjuklönekostnader	23	20	-3
Stopp av felaktiga utbetalningar		3	-3
Kostnad inhyrd personal	11	14	+3
Totalsumma			-5

Ovan tabell 5 visar de större resultatförstärkande åtgärderna som nämnden planerade inför 2023. Övertids- och sjuklönekostnaden har minskat med 2 respektive 3 miljoner kronor mot 2022. Felaktiga utbetalningar har stoppats via ökad och mer samordnad fakturagranskning som inneburit att 3 miljoner kronor har kunnat stoppats under 2023 (utebliven kostnad). Kostnaden för inhyrd personal har dock ökat med 3 miljoner kronor, trots ett aktivt arbete för att rekrytera och bibehålla medarbetare.

Verkställighet LSS-boende

Under 2023 verkställdes 8 nya beslut om bostad med särskild service för vuxna enligt LSS 9§9. Detta har skett genom ytterligare placeringar på ram-avtal. Start av nytt boende inom egen regi, som var planerat under 2023, har flyttats fram till mitten av 2024. Även andra planerade nya boenden inom bostad- och lokalförsörjningsplanen har senarelagts. I väntan på att boendeplatser öppnas har brukarna andra insatser, exempelvis korttidsvistelse, personlig assistans, HVB eller bostad med särskild service SoL och därmed har nämnden alternativkostnader.

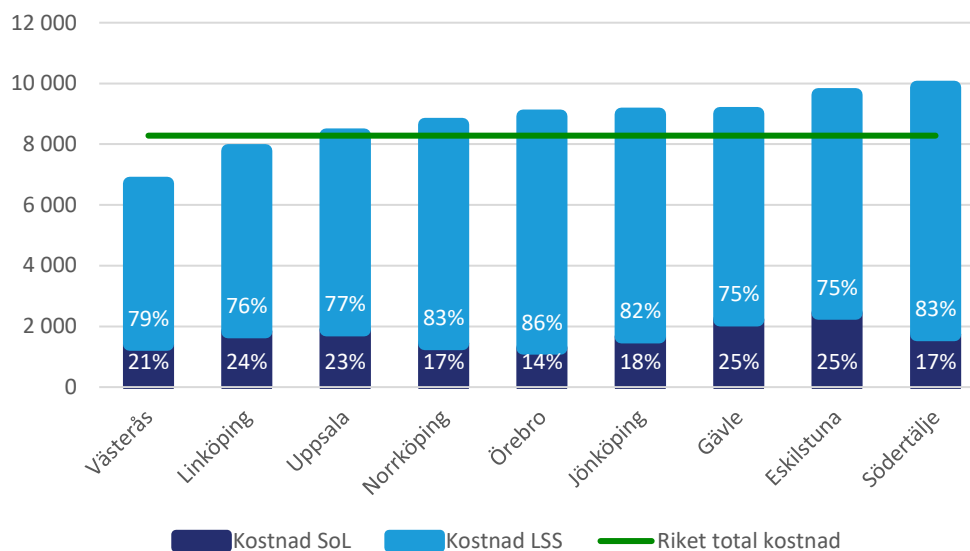
Statsbidrag

Omsorgsnämnden har under 2023 tilldelats statsbidrag för bland annat arbetet med Nära vård och Säkerställa en god vård och omsorg om äldre personer, totalt cirka 16 miljoner kronor. Detta har finansierat flera projekt inom samverkan med andra nämnder och regionen, brukarnära aktiviteter, kompetensutveckling och digital utveckling.

Kostnadsnivå för Uppsala jämfört mot riket

Nedan visas den totala kostnaden för insatser inom funktionsnedsättning per invånare 2022. Statistik för 2023 finns ännu inte tillgänglig.

Diagram 2. Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), kr/invånare 2022

Uppsala hade 2022 en total kostnad som var på samma nivå som riket i stort, cirka 8 000 kr per invånare. Av kostnaden utgjordes 77 procent LSS och 23 procent SoL. Samtidigt hade de flesta andra kommuner i R9-nätverket (nio kommuner med liknande struktur) en högre total kostnad per invånare än Uppsala. Samtliga av de kommuner som hade högre kostnad än Uppsala är bidragstagare i LSS-utjämningen, med undantag för Eskilstuna. Sett under de senaste åren har Uppsalas nettokostnad legat relativt stabil, däremot har en förskjutning skett från SoL till LSS med fem procentenheter.

Investeringar

Total investeringsram 2023 för omsorgsnämnden var 2 miljoner kronor. Investeringar har gjorts på lite drygt 2 miljoner kronor på grund av ombyggnation av två korttidsplatser till en fullvärdig LSS-lägenhet som inte var inplanerat till fullo.

Investeringarna fördelades enligt nedan:

- Ombyggnationer: 1,3 miljoner
- Brandskydd: 0,5 miljoner kronor
- Möbler övriga inventarier: 0,6 miljoner kronor

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Omsorgsnämnden

Dokumentansvarig:
Daniel Rosenfeld, Daniel Karlsson

Datum:
2024-01-16

Diarienummer:
OSN-2023-00045

Verksamhetsplan och budget 2023–2025

Årsbokslut 2023

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Årsbokslut 2023	3
Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag.....	3
Fokusmål.....	4
Kommunfullmäktiges fokusmål 1 Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.....	4
Kommunfullmäktiges fokusmål 2 Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	8
Kommunfullmäktiges fokusmål 3 Uppsala ska leda klimatomställningen	8
Kommunfullmäktiges fokusmål 4 Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	9
Uppföljning av omsorgsnämndens åtgärder.....	12
Rapportering av KS beslut.....	28

Årsbokslut 2023

Utifrån Mål och budget 2023–2025 arbetar omsorgsnämnden i 16 uppdrag, med tre nämndmål samt 32 åtgärder.

I första avsnittet redovisar nämnden status för kommunfullmäktiges inriktningsmål och tilldelade uppdrag samt nämndmål, i det andra redovisas status på de åtgärder som nämnden beslutat om inom de tilldelade uppdragen. Slutligen redovisas rapportering av tillkommande KS-beslut.

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag

För varje fokusmål redovisas status och prognos för de uppdrag som hör till målet.

Uppdragets status redovisas med en färg och med ett årtal för när det beräknas vara genomfört.

Färgerna har följande betydelse:

Blått	Uppdraget är genomfört
Grönt	Arbetet med uppdraget går enligt plan
Gult	Arbetet med uppdraget är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Rött	Uppdraget genomförs inte

Fokusmål

Kommunfullmäktiges fokusmål 1 Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Resultatet för 2023 var en positiv avvikelse mot budgetramen på 20 miljoner kronor vilket var bättre än årsprognosen per augusti och något över prognosintervallet (- 5 till + 15 miljoner kronor). Högre intäkter, en lägre volym inom personlig assistans (LSS) och effekter av planerade resultatförstärkande åtgärder bidrog tillsammans till nämndens budget i balans (överskott) för 2023.

Nämndens åtgärder bedöms i hög grad svara mot utmaningarna att värna välfärden i kommunen och leverera en god och säker vård och omsorg, på såväl kort som lång sikt. Särskilt viktiga fokusområden där omfattande utvecklingsarbete pågår finns inom innovationer och digitalisering, kompetensförsörjning och omställning mot en effektiv och nära vård.

Utmaningar finns främst inom ramen för kompetensförsörjning och då inte minst när det gäller behovet av inhyrd legitimerad personal. 2023 uppvisar fortsatt höga kostnader för inhyrd legitimerad personal inom nämndens verksamheter. Utmaningen med inhyrd personal är komplex då konkurrensen om legitimerad personal är nationell. Det råder hård konkurrens om den legitimerade personalen, speciellt sjuksköterskor från såväl bemanningsföretag, regioner samt närliggande kommuner.

Arbete har genomförts för att stärka kompetens, kompetensförsörjning och säkerställa ett hållbart arbetsliv inom nämndens verksamheter. Exempel på detta är kompetensmodell och specialistutbildningar inom HSL, kompetenstrappa inom nämndens myndighet, stödpedagogisk utbildning samt språkutbildning.

En kartläggning av de administrativa arbetsuppgifterna på vård- och omsorgsförvaltningens olika avdelningar och enheter är påbörjad med syfte att identifiera vilken administration som är nödvändig för att ha ordning och reda och leverera nämndens tjänster med god kvalitet. Arbete pågår även med att prioritera och implementera konkreta åtgärder.

Uppdrag	Prognos	Status
1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas vara färdigt 2025.	
<p>Kommentar:</p> <p>Genom att effektivisera stödprocesserna såväl inom respektive förvaltning och bolag som inom de gemensamma stödfunktionerna ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter.</p> <p>En kartläggning av administrativa arbetsuppgifterna på vård- och omsorgsförvaltningens olika avdelningar och enheter är påbörjad med syfte att identifiera vilken administration som är nödvändig för att ha ordning och reda och leverera nämndens tjänster med god kvalitet.</p> <p>Arbete pågår inom egen regim med att prioritera och implementera konkreta åtgärder, exempelvis såsom upphandling av bemanningskonsult, digitalisering av signeringslistor och supportstugor. Genomlysning sker även för att hitta effektiviseringsmöjligheter kopplat till handläggprocesserna inom myndighetshandläggningen, såsom robotisering samt fler e-tjänster. En utmaning i arbetet är att nämndens digitala system i sig kan driva en ökad administration.</p>		
Uppdrag	Prognos	Status
3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas vara klart 2025.	
<p>Kommentar:</p> <p>Under året har utvecklingsarbetet fortsatt inom nämndens verksamheter för att utveckla arbetssätten kopplat till digitala lösningar ytterligare. Nämnden har fortsatt sin fokusförflyttning från tekniska lösningar och leverantörer till att se att digitalisering är en naturlig del av verksamhetsutvecklingen och styrs av nämndens kärnprocesser i stället för dess systemstöd. Arbetet har medfört att initiativ har kunnat samordnas och kopplas ihop, så att resurser används mer effektivt. Det har också bidragit till att digital utveckling utgår från verksamheternas behov, mål och önskade resultat, med brukarens behov i centrum.</p> <p>Utvecklingsarbetet pågår och en rad aktiviteter har genomförts utifrån såväl brukar- som medarbetarperspektiv, för att maximera arbetets genomslagskraft. Det handlar exempelvis om:</p>		

- Pågående utvärdering av projektet Funk-IT inom socialpsykiatri och personligt stöd. Insatser har också gjorts för att öka den digitala kunskapen hos medarbetare genom bl.a. supportstugor som är öppna för nämndens samtliga medarbetare.
- Pågående översyn av digitalisering av hantering av habiliteringsersättning och närvarotid, med målet att minska administration och öka delaktighet. Andra initiativ inom detta verksamhetsområde inkluderar utveckling av digital verksamhetsplanering, kvalitetssäkrad dokumentation, och skapande av digitala akter för alla brukare.
- Pågående arbete med automatisering genom utredningar och samverkan med objektspecialister. Fokus har lagts på logguppföljning, och det har skapats en struktur för hantering av utvecklingsönskemål.
- Pågående breddinförande inom områdena digital tillsyn och digitala inköp för nämndens brukare.
- Pågående förarbeten inför upphandlingen av läkemedelsautomater inom ordinärt boende.

Uppdrag	Prognos	Status
4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas vara klart 2025.	

Kommentar:

Arbetet med att minska behovet av inhyrd personal pågår. Utmaningen är komplex och läget fortsatt utmanande då konkurrensen om legitimerad personal är mycket hög, såväl lokalt, regionalt som nationellt. Dock finns tecken på att situationen har förbättrats inom nämndens verksamheter under året, exempelvis har antalet vakanta tjänster inom egen regin minskat.

Nämndens egen regi har haft utmaningar i att antalet visstidsanställda inte mätts på samma sätt i förvaltningen. Under hösten har förvaltningen i samråd med HR arbetat med att etablera en gemensam mätmetodik inom området.

Extratjänster har använts inom flera verksamheter inom egen regin.

Tillämpning av 11-timmars dygnsvila har medfört att behovet av kortare pass och behov av "timanställda" har ökat ute på verksamheterna.

- Ett arbete för att kompetensutveckla vård- och omsorgsförvaltningens objektspecialister inom område digitalisering har genomförts under året.

- Kompetensmodell för sjuksköterskor snart färdig att implementera. Kompetensmodeller för arbetsterapeuter och fysioterapeuter kommer att påbörjas under våren.

- De underlag som krävs för att myndigheten ska kunna gå igång skarpt med Kompetenstrappan är i princip klara och myndigheten har haft det stora mötet med alla medarbetare där Kompetenstrappan presenterades. Kompetenstrappan kommer ersätta de tidigare lönekriterierna och 70-20-10. Slutsamverkan var den 13 dec.

- Chefer inom förvaltningen deltar löpande i olika satsningar för att stärka ledarskapet och det kontinuerliga lärandet. En gedigen satsning pågår på Leadforward, en strukturerad metod för ledarutveckling som bygger på återkoppling från medarbetarna. Metoden har ett framåtriktat fokus och stödjer cheferna i sin utveckling, där målet är ett kulturbärande ledarskap. Utbildningen "Ny som chef" har omfattat fem heldagar och målet har varit att stärka och utveckla deltagarna i rollen som chef och ledare, ge kunskaper och verktyg så att nya chefer kan verka i enlighet med uppdraget och skapa hälsosamma arbetsplatser med ett gott och tillitsfullt ledarskap och medarbetarskap.

- Ett stort antal utbildningar har genomförts inom nämndens egen regi under året, exempelvis instruktörsutbildning i hjärt- och lungräddning, universitetets chefsutbildning, chefsutbildning i språkutvecklande arbetsplatser och språkbudsutbildning.

Uppdrag	Prognos	Status
5. Öka kompetensen hos medarbetare inom LSS genom att utreda och genomföra en pilotsatsning med utbildning inom stödpedagogik. (OSN, AMN och UBN)	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålen är pågående och löper på enligt plan. Nämndmålet förväntas vara klart 2024.	

Kommentar:

Titeln stödpedagog har införts på egen regins avdelning för arbete och bostad. Fem stödpedagogtjänster är klara och har varit på plats under 2023. 24 medarbetare har gått stödpedagogisk utbildning under året, denna utbildning är klar i januari 2024. 12 medarbetare ska påbörja utbildningen i januari 2024.

Då stödpedagog är en ny typ av tjänst så är målet att öka grundkompetensen på de verksamheter där de arbetar. Stödpedagogerna har ett större ansvar för social dokumentation, samt har drivit utvecklingsarbeten och väglett kollegor i kvalitetsarbeten, förhållningssätt och bemötande inom verksamheten. Områden som prioriterats under 2023 är bland annat alternativ kommunikation, delaktighet och självbestämmande. Verksamhetscheferna har också upplevt att det är en trygghet och ett stöd att det finns stödpedagoger i tjänst.

OSN använder sig av arbetsmarknadsnämndens upphandling inom gymnasial yrkesutbildning (i OSN:s fall upphandling av yrkeshögskoleutbildning) .

Uppdrag	Prognos	Status
6. Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom förskola, vård och omsorg. (OSN, ÄLN, AMN och UBN)	-	

Kommentar:

Bedöms som färdigt utifrån att justeringar gjorts av uppdraget i Mål och budget 2024. Nämnden arbetar vidare med åtgärder inom ramen för det nya uppdraget.

En gemensam styrgrupp är navet i förvaltningen för arbetet inom området. Tillsammans har förvaltningen 160 utbildade språkombud och språkstödjare, en tydlig effekt av detta är att man lär och inspireras av varandra, samt att man samarbetar med varandra inom området. Exempelvis så har alla verksamhetschefer inom arbete och bostad gått en halvdagsutbildning under våren. Effekter som kunnat iakttas har varit grupputveckling i form av positiva effekter på arbetsgruppen, ex. ökad lyhördhet och förståelse för att vi kommunicerar på olika sätt. Två ombudsträffar ges per termin - för inspiration och utbyte av erfarenheter.

Uppdrag	Prognos	Status
8. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser (OSN, ÄLN, KTN, IFN, SCN, UBN, AMN och PBN)	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas var klart 2025.	

Kommentar:

Utvecklingen av samverkan med berörda nämnder och Region Uppsala pågår inom flera områden och med olika målgrupper. För berörda nämnder pågår den övergripande samordningen främst inom mål och budgets uppdrag 8. För samverkan med Region Uppsala pågår arbetet inom ramen för forum inom HSVO-organisationen, där specifika uppdrag prioriterats.

Utifrån mål och budgets uppdrag 8, som ställts till åtta av kommunens nämnder, har samordningsmöten genomförts med brukarrepresentanter, med syfte att arbeta fram förslag på vad som bör prioriteras att tas fram gemensamt för att uppnå störst önskad effekt. Dessutom har ytterligare representanter bjudits in för att bidra med koppling till pågående forskningsprojekt och kunskap inom de olika prioriterade områdena.

Även nätverksträffar har anordnats. Det framkom att deltagarna uppfattade nätverket som ett bra komplement till andra fora och ett viktigt led i att skapa förutsättningar för ett mer konkret fokus på gemensamt synsätt på förebyggande och hälsofrämjande arbete. Nätverkets arbete har bland annat lett till att flera har sett samband mellan social hållbarhet och arbetet med effektiv och nära vård 2023 samt att även andra förvaltningar än vård och omsorgsförvaltningen initierat samverkan med funktionsrättsrörelsen.

En del av uppdrag 8 handlar om att fokusera på att skapa effekter hos individer med förebyggande och hälsofrämjande insatser och åtgärder. I dagsläget så saknar kommunen en analysmodell som underlag för att prioritera, jämföra och motivera sådana insatser. Därför har under hösten ett samarbete genomförts med en konsult som lett fram till en hälsoekonomisk analysmodell som överlämnas till kommunen i december 2023. Fokus i konsultens arbete har varit i första hand att ta fram en modell, men också att analysera tre områden lite mer utförligt: placerade barn, trygg hemgång och arbetsmarknadsåtgärder till gruppen utlandsfödda kvinnor långt från arbetsmarknaden. Arbetet med att utveckla och kommunanpassa analysmodellen kommer fortsätta under 2024 inom ramen för uppdrag 8.

Kommunen och regionen har som mål att 2030 etablera vårdcentrum, vilket innebär viss koncentration av vården för personer med komplexa behov eller behov som kräver något högre vårdnivå. Ett vårdcentrum består dels av verksamheter som med fördel samlokaliseras kring en vårdcentral, dels av ett nätverksbaserat samarbete mellan kommunala och regionala aktörer inom

<p>ett geografiskt område. Det gemensamma arbetet med vårdcentrum har varit omfattande under året och tagit stora resurser i anspråk.</p> <p>Aktiviteter har även genomförts under året för att säkra att nämndens vård är jämlik och samskapande enligt gällande lagstiftning.</p>		
Uppdrag	Prognos	Status
<p>9. Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering samt stärka grundbemanningen inom äldreomsorgen (ÄLN, OSN, KTN och IFN)</p>	<p>Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas var klart 2026.</p>	
<p>Kommentar:</p> <p>Omsorgsnämnden fokus är fortsatt på att öka både brukares och medarbetares grundläggande digitala kompetens. Insatserna har bidragit till att både brukare och medarbetare känner sig mer trygga i att använda teknik i sin vardag men också att hjälpa varandra. Flera initiativ har genomförts bland annat genom utbildning, kurser och supportstugor. Insatser sker även genom tillgängliggörande av digitala verktyg på socialpsykiatriboenden, träffpunkter och inom personlig assistans, samt genom samverkan med Region Uppsala.</p> <p>Nämnden arbetar bl.a. för att utbilda/stötta personer med funktionsnedsättning att använda digital teknik inom ramen för Funk-IT. Syftet med Funk-IT är att ge ökad delaktighet genom kurser som ger vardaglig digital kompetens. Funk IT har en stor spridning såväl lokalt som nationell och har under våren övergått i förvaltning och utveckling. Arbetet med Funk IT fortgår, materialet har aktualiserats och håller på att implementerats.</p>		
Nämndmål	Prognos	Status
<p>NB1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)</p>	<p>Nämndmålet är färdigt.</p>	
<p>Kommentar: Arbetet har skett utifrån chefsuppdraget och det förvaltningsövergripande arbetet med 2.0., att se mer till helheten och inte enbart till egen avdelning/organisatorisk enhet. Alla medarbetare har medarbetardialoger med sin chef och en kompetensplan enligt 70-20-10. Förvaltningens förvaltningsplan färdigställdes i februari i år. Avdelningsplaner färdigställdes under våren och har följts upp internt under hösten.</p> <p>Nämndmålet med tillhörande åtgärd bedöms som färdigt men arbetet fortgår under 2024 inom ramen för det omformulerade kommungemensamma nämndmålet "Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö".</p>		
Nämndmål	Prognos	Status
<p>NB1.2. Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling, kontinuerligt lärande och medledarskap (Gemensamt HR-nämndmål)</p>	<p>Nämndmålet är färdigt.</p>	
<p>Kommentar:</p> <p>En fördjupad introduktion för chefer är framtagen. Syftet är att skapa kännedom för chefer kring de regelverk, lagstiftningar samt policies som har påverkan på chefsuppdraget. Välkomsträff för nya medarbetare har testats under året där medarbetaren får introduktion kring värdegrund och delaktighet i arbetsmiljö. Fyra ledarforum med förvaltningens samtliga chefer har genomförts under året, samtliga med fokus på ledarskap. Chefer inom förvaltningen deltar löpande i olika satsningar för att stärka ledarskapet och det kontinuerliga lärandet. Dessa stödjer cheferna i sin utveckling, där målet är ett kulturbärande ledarskap.</p> <p>Initiativ för att öka medarbetarnas digitala kompetens har också bidragit till att medarbetaren känner sig trygg i att hjälpa brukarna i sin vardag. Initiativen är goda exempel på medledarskap, där både medarbetarna och verksamheten utvecklas och medarbetarnas engagemang och vilja att göra varandra bra bidrar positivt till kulturen inom nämndens verksamheter.</p>		

Kommunfullmäktiges fokusmål 2

Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Fokusmålet bedöms som i hög grad uppfyllt.

Samverkansplattform med dialogforum och utförardialoger har etablerats med utförare på både strategisk och operativ nivå. Det innebär att kontakter och dialog sker löpande och inom olika avtal och på olika nivåer hos nämndens utförare. I och med detta bedöms nämnden bidra till att förenkla för näringslivets aktörer inom nämndens verksamheter.

Uppdrag	Prognos	Status
10. Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas vara klart 2026.	
Kommentar: Förutsättningarna är stärkta genom att en samverkansplattform med dialogforum och utförardialoger har etablerats med utförare. Det innebär att kontakter och dialog sker löpande och inom olika avtal och på olika nivåer hos nämndens utförare.		
Uppdrag	Prognos	Status
12. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas vara klart 2025.	
Kommentar: Nätverk för erfarenhetsutbyte med andra kommuner har etablerats gällande bland annat utvecklingsarbete. Ett viktigt fokusområde under år 2023 har rört dialog och samverkan mellan förvaltning/nämnd och civilsamhället. Under året har nämndens riktlinjer för föreningsbidrag reviderats i samråd med civilsamhället.		

Kommunfullmäktiges fokusmål 3

Uppsala ska leda klimatomställningen

Fokusmålet bedöms som delvis uppfyllt.

För att bidra och öka takten i klimatomställningen för att minska växthusutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun arbetar verksamheterna inom olika områden. Exempel på aktiviteter som sker är optimering av fordonsflottan, miljöombudsutbildningar samt arbete med att minska mängden fossil plast i nämndens verksamheter. Krav i förfrågningsunderlag gällande fossilfria transporter finns och utförare förväntas följa den ökade takten i klimatomställningen.

Behov finns dock att öka takten i omställningen för att fullt ut bidra till kommunens miljömål och minska nämndens miljöpåverkan. Exempel på utmaningar framöver är att verksamheternas möjligheter till laddinfrastruktur och tankning av biogas är begränsade. Etappmålet har inte nåtts när det gäller ekologiska livsmedel. Systematisk uppföljning av hur externa utförare uppfyller gällande miljökrav i förfrågningsunderlagen saknas.

Uppdrag	Prognos	Status
15. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är försenade. Uppdraget förväntas vara klart 2026.	
Kommentar: För att bidra och öka takten i klimatomställningen för att minska växthusutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun arbetar verksamheterna inom olika områden. Exempel på aktiviteter som sker är optimering av fordonsflottan, miljöombudsutbildningar samt arbete med att minska mängden fossil plast i nämndens verksamheter. Krav i förfrågningsunderlag gällande fossilfria transporter finns och utförare förväntas följa den ökade takten i klimatomställningen. Behov finns att öka takten i omställningen för att fullt ut bidra till kommunens miljömål och minska nämndens miljöpåverkan. I nämndens verksamhetsplan 2024 har de konkreta åtgärderna delats upp		

i separata åtgärder för att på ett tydligare sätt kunna följa nämndens uppfyllelse av de aktuella etappmålen. Därtill har ytterligare åtgärder tillkommit.

Exempel på utmaningar framöver är att verksamheternas möjligheter till laddinfrastruktur och tankning av biogas är begränsade. I arbetet för att utvecklas strävas det efter att fördela de fossilfria alternativen som finns till hands på bästa sätt utifrån verksamheternas möjligheter. Etappmålet har inte nåtts när det gäller ekologiska livsmedel. Systematisk uppföljning av hur externa utförare uppfyller gällande miljökrav i förfrågningsunderlagen saknas.

Kommunfullmäktiges fokusmål 4

Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Fokusmålet bedöms som i hög grad uppfyllt.

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. För att nå målet krävs att förutsättningarna för hälsa och livskvalitet förbättras hos de grupper som är mest utsatta för ohälsa och dit hör många personer med funktionsnedsättning. För individens psykiska hälsa och samhällets ekonomi är strategiska, förebyggande och tidiga insatser i samverkan av största vikt. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv kan förebyggande arbete vara god ekonomisk hushållning med resurser och därmed bidra till hållbarhet.

Ett viktigt fokusområde för nämnden för att bidra till måluppfyllelse rör därför främjandet av den psykiska hälsan för nämndens målgrupper. Detta inkluderar inte minst insatser för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering, hot och våld, missbruk samt suicidpreventiva insatser. Tidiga insatser gentemot barn och unga är också ett prioriterat område.

För att bidra till ett tryggare om mer jämlikt Uppsala har insatser genomförts för att motverka välfärdsbrott och stärka funktionsrättsperspektivet i det brottsförebyggande arbetet i kommunen, samt insatser inom ramen för nämndens krisberedskap.

Uppdrag	Prognos	Status
20. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas vara klart 2026.	
<p>Kommentar:</p> <p>För att motverka välfärdsbrottslighet och för att upptäcka om nämndens medel utnyttjas av utförare för egen vinning har process, rutiner och instruktioner för detta säkerställts som stöd i arbetet. Ett team har upprättats med representanter från såväl förvaltningens systemledning och myndighet som ekonomistaben. Detta har resulterat i att felaktigt utförande lättare har kunnat upptäckas. Arbeta pågår fortsatt med att bestrida felaktiga fakturor, begära kredit och rättelse där felaktigheter upptäcks samt stoppa utbetalningar där arbetstidslagen inte följs av utförarna.</p> <p>I detta arbete samarbetar vård- och omsorgsförvaltningen med bland andra Skatteverket, Polisen, Uppsalahem, Försäkringskassan och Överförmyndarförvaltningen för att motverka välfärdsbrottsligheten.</p> <p>Nämnden arbetar även med att förebygga och motverka risken att ungdomar med funktionsnedsättning utvecklar ett riskbruk, missbruk eller beroende och hamnar i ungdomsbrottslighet och kriminalitet. Tidiga och riktade åtgärder i samarbete med andra nämnder och Region Uppsala har pågått under året och kommer att pågå kontinuerligt, inom ramen för den lokala samverkansstrukturen HSVO.</p>		
Uppdrag	Prognos	Status
22. Förebygg och bryt segregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, UHEM, SKOL, UKAF och UBF)	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är försenade. Uppdraget förväntas vara klart 2025.	
<p>Kommentar:</p> <p>Frågan bevakas utifrån funktionsrättsperspektivet inom ramen för gemensamma samverkansföra som "fritid för alla" i samverkan med kultur och fritid, samt inom arbetet med effektiv och nära vård. Behov finns av att systematisera och utveckla arbetet, exempelvis inom ramen för områdesutveckling Gottsunda, bl.a. utifrån erfarenheter av hur äldre perspektivet i frågan bevakats.</p>		
Uppdrag	Prognos	Status
23. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas vara klart 2024.	
<p>Kommentar:</p> <p>För att påskynda och bidra till en snabbare etablering av nyanlända har en kartläggning av nämndens utmaningar och möjligheter gällande arbetsplatsförlagt lärande (APL) genomförts. Arbeta har även påbörjats för att förbättra processen kring samordning av APL. Samarbete sker med arbetsmarknadsnämnden och Region Uppsala. Extra resurser ges till medarbetare och elever med behov av språkstöd.</p>		
Uppdrag	Prognos	Status
24. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas vara klart 2026.	
<p>Kommentar:</p> <p>I Strategi för närvårdssamverkan 2021-2023, en överenskommelse mellan Region Uppsala och kommunerna i Uppsala län, finns beslutade fokusområden för den gemensamma utvecklingen och planeringen av arbetet med hälsa, stöd, vård och omsorg i länet. Utifrån strategin pågår utveckling av ett långsiktigt och tvärsektoriellt suicidpreventivt arbete.</p> <p>Flera insatser mot ofrivillig ensamhet pågår, exempelvis har träffpunkter på landsbygden etablerats för att bekämpa social isolering. Strategiskt utvecklingsarbete pågår för att nå ut bredare och nå rätt målgrupp. Aktivitetsombud arbetar för inkludering av brukare inom nämndens verksamheter.</p>		

<p>Statliga medel har erhållits för att utveckla nya rutiner och arbetssätt kopplat till samlarbeteende inom socialpsykiatri. Syftet är att motverka vräkning. Sker i samverkan med framför allt socialförvaltningen och Region Uppsala men även med räddningstjänsten.</p> <p>Under året har även ett flertal nya våldsombud inom vård och omsorgsförvaltningen utbildats.</p>		
Uppdrag	Prognos	Status
25. Utveckla samverkan för att säkerställa rätt insatser till barn och unga i behov av stöd (UBN, SCN och OSN)	Uppdraget är färdigt.	
<p>Kommentar:</p> <p>En processbeskrivning har tagits fram för samverkan mellan vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen för fall där det rör sig om en funktionsnedsättning hos barnet och en social problematik inom familjen.</p> <p>Samarbete pågår kring samordning av insatser från vård- och omsorgsförvaltningen (exempelvis boendestöd) och socialförvaltningen (exempelvis hemterapeuter).</p> <p>En ny metod - SPIS- tagits fram och använts med gott resultat. (SPIS står för samordnad planering av individuellt stöd). SPIS används när ordinarie samverkan inte fungerat och förvaltningar/verksamheter (AMF, SCF, UBF, VOF) har individärenden som behöver lösas gemensamt.</p> <p>Samverkan med socialförvaltningen sker även inom ramen för ett arbete om nya arbetssätt kring samlarbeteende och att tillgodose behovet av kontaktpersoner. Därtill arbetar vård- och omsorgsförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen med att etablera ett samarbete kring föräldrar med boendestöd där även barnen har insats från socialförvaltningen. Detta för att möjliggöra att barnen ska kunna bo kvar hemma.</p>		
Uppdrag	Prognos	Status
27. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.	Prognosen är att omsorgsnämndens åtgärder är pågående och löper på enligt plan. Uppdraget förväntas vara klart 2025.	
<p>Kommentar:</p> <p>Alla verksamheter i egen regi har tagit fram en kontinuitetshanteringsplan. Överlag är beredskapen god för kortare avbrott och störningar i verksamheten. Fortsatt arbete kommer göras under 2024 för att rusta nämndens verksamheter för längre avbrott.</p> <p>Flera verksamheter har genomfört övningar. Tillsammans med socialförvaltningen har en övning med fokus civilt försvar genomförts.</p> <p>Utveckling pågår genom förtydliganden i uppdrag och avtal samtidigt som frågan tas upp den utvecklade dialogen med externa utförare för att säkra att alla har kännedom och arbetar med frågan.</p>		
Nämndmål	Prognos	Status
Personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv.	-	
<p>Kommentar:</p> <p>Nämndmålet bedöms som färdigt. Nämndmålet övergår från 2024 till att hanteras inom ramen för andra uppdrag i verksamhetsplanen och inom ramen för ordinarie verksamhet. Under år 2023 har ett flertal aktiviteter genomförts inom nämndens olika verksamheter för att implementera programmet för full delaktighet.</p>		

Uppföljning av omsorgsnämndens åtgärder

Nedan beskrivs status på de åtgärder som omsorgsnämnden beslutat om utifrån tilldelade uppdrag i Mål och budget 2022–2024.

Åtgärdernas status redovisas på samma vis som mål och uppdrag enligt följande färgmarkering:

Blått	Åtgärden är genomförd
Grönt	Arbetet med åtgärderna går enligt plan
Gult	Arbetet med åtgärden är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Röd	Åtgärden genomförs inte

1. Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1: <i>Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.</i>		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Genomlys nämndens administration och stödprocesser för att identifiera effektiviseringsmöjligheter.	<p>En kartläggning av administrativa arbetsuppgifterna på vård- och omsorgsförvaltningens olika avdelningar och enheter är påbörjad. Fokus har varit på frågor som: Vilken administration är nödvändig och behövs för att leda verksamheten? Vilken administration behövs för att ha ordning och reda och leverera tjänster med god kvalitet? Går det att förenkla och effektivisera administrationen? Går det att sluta göra vissa administrativa uppgifter?</p> <p>Exempel på konkreta aktiviteter som genomförts under året:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitala signeringslistor inom assistansen har påbörjats tillsammans med en översyn över möjligheterna att använda AI för att minska administrationen inom verksamheten. - Inom personlig assistans har förvaltningen under 2023 haft supportstugor för att stötta medarbetare i digitalisering och system för att minska administration framåt - Schemakonsult har arbetat för att hitta system för att underlätta schemaläggning. Robotfabriken är inkopplad för att se över möjligheterna för AI att hjälpa att lägga scheman. - Struktur för hantering av utvecklingsönskemål inom automatisering är framtagen. - Förvaltningen har förberett för en e-tjänst för assistansbolags ansökningar om ersättning vid ordinarie assistents sjukdom, så att ansökningar ska komma på ett sätt som gör det förberett för automatisering/robotisering. 	

Uppdrag 3: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Utveckla förutsättningarna för innovativa arbetsätt och ökad användning av digital välfärdsteknik i nämndens verksamheter, exempelvis genom automatisering, digital tillsyn, handläggargstöd och e-tjänster.	<p>Inom området socialpsykiatri och personligt stöd fortsätter arbetet med Funk IT, finansierat med statliga medel. Utvärdering av projektet pågår, och det görs insatser för att öka den digitala kunskapen hos medarbetare genom bland annat supportstugor. Dessa är även öppna för medarbetare i hela förvaltningen.</p> <p>Inom arbete och bostad pågår översyn av digitalisering av hantering av hab-ersättning och närvarotid, med målet att minska administration och öka delaktighet. Andra initiativ inkluderar utveckling av digital verksamhetsplanering, kvalitetssäkrad dokumentation, och skapande av digitala akter för alla brukare.</p> <p>Arbete med automatisering fortsätter genom utredningar och samverkan med objektspecialister. Fokus har lagts på logguppföljning, och det har skapats en struktur för hantering av utvecklingsönskemål.</p> <p>Breddinförande pågår inom områdena digital tillsyn och digitala inköp.</p> <p>Förarbeten pågår inför upphandlingen av läkemedelsautomater inom ordinärt boende.</p> <p>Pågående utredningar inkluderar digital registrering av närvaro inom Daglig verksamhet samt behovet av planeringsverktyg för utförare inom förvaltningen.</p> <p>Inom Internet of Things (IoT) pågår utveckling av processer och stöd för förändringsarbete inom digital verksamhetsutveckling.</p> <p>För att säkerställa ökad användning av digital välfärdsteknik arbetar förvaltningen med att anpassa avtal och uppdragsbeskrivningar.</p>	

Uppdrag 4: Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetsätt inom kommunkoncernen		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Minska behovet av inhyrd legitimerad personal.	Åtgärden pågår och situationen har förbättrats under året. Antalet vakanta tjänster inom egen regin har minskat med ca 20 st. sedan mars 2023. Nämndens egen regi har fokus på arbetsmiljö, patientsäkerhet och ekonomi i balans. Dessa påverkar varandra. Omvärldsbevakning är ständigt pågående.	
Minska andelen visstidsanställda medarbetare.	<p>Avdelning socialpsykiatri och personligt stöd</p> <p>Gällande minska andelen visstidsanställda saknas ännu kvalitetssäkrade siffror för att förvaltningen ska kunna mäta på samma sätt. Avdelningen socialpsykiatri och personligt stöd får siffror mellan 10%-24% beroende på mätmetod. Möte med HR har skett under hösten för att komma överens om att alla mäter samma saker, ett övergripande sätt att mäta ska vara klart i december.</p> <p>Ser över möjligheten till att anställa tillsvidareanställda i en "vikpool". Inom</p>	

	<p>ledsagning har vi tillsvareanställt 5 personer för att verkställa fler ärenden men även minska antalet vikarier. Oplacerade går in och arbetar på stödjande assistansen.</p> <p>Schemakonsult anställd för att främja mer resurseffektiva scheman.</p> <p>Möjligheten till delegering för områden inom assistansen ses över likt hemtjänsten för att kunna tillsvidareanställa några vikarier. Vi har omvärldsbevakat med 10 kommuner för att komma vidare i frågan. Vi har börjat med en pilot.</p> <p>Avdelning arbete och bostad</p> <p>Information om Robust bemanning har gått ut och att vi har ett mål att minska timanställda med minst 10% per verksamhet 2024.</p> <p>Översyn av scheman på verksamheterna och tillämpat 11-timmars dygnsvila. Tyvärr har det givit att behovet av kortare pass och behov av "timanställda" har ökat ute på verksamheterna.</p> <p>Vi samutnyttjar medarbetare utifrån geografisk närhet och att vi numera går ut med att man kan vara anställd på flera verksamheter samtidigt.</p>	
<p>Utveckla arbetet med kompetensinventering och kompetensplanering.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ett arbete för att kompetensutveckla vård- och omsorgsförvaltningens objektspecialister inom område digitalisering har genomförts under året. - Kompetensmodell för sjuksköterskor snart färdig att implementera. Kompetensmodeller för arbetsterapeuter och fysioterapeuter kommer att påbörjas under våren. - Specialistutbildningar inom HSL identifierade och medarbetare har gått och går relevanta sådana. - De underlag som krävs för att myndigheten ska kunna gå igång skarpt med Kompetenstrappan är i princip klara och myndigheten har haft det stora mötet med alla medarbetare där Kompetenstrappan presenterades. Nu håller cheferna på att ta fram en FAQ och synka sig inför bedömningsamtalen som kommer ske under januari månad 2024. Kompetenstrappan kommer ersätta de tidigare lönekriterierna och 70-20-10. Slutsamverkan var den 13 dec. <p>Exempel på ytterligare åtgärder och insatser som genomförts inom nämndens egen regi:</p> <p>Socialpsykiatri och personligt stöd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alla medarbetare har individuella kompetensutvecklingsplaner 70-20-10. - Kontinuerlig medarbetardialog har hållits med alla medarbetare. - Lead forward gjord hos avdelningschefer och områdeschefer- handlingsplaner gjorda tillsammans med handlingsplan för medarbetarenkäten. - Har utbildat 6 instruktörer i HLR - dessa utbildar sedan avdelningens medarbetare. 	

	<ul style="list-style-type: none"> -Under våren har alla chefer gått en halvdagsutbildning i språkutvecklande arbetsplatser. I höst utbildas 15 språkombud. - Två genomförda kurser i MI (motiverande samtal) 21 deltagare från hela omsorgsnämnden. - Kollegiestöd har hållits vid 20 tillfällen - samarbete med myndighet <p>Avdelning arbete och bostad</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbete kring Yrkesresan har påbörjats inför uppstart 2024. - Varje tillsvidareanställd medarbetare ska ha en kompetensplan 70,20,10. Kompetensförsörjningsplan för förvaltningen 2023-25 är under revidering. - 9 chefer är med som ny som chef, fem heldagar under våren 2023. 5 st går under hösten. - Introduktionsprogrammet för chefer är uppdaterat och implementerat jan-23. - 25 medarbetare utbildar sig till stödpedagoger, klara jan-2025. 12 medarbetare kommer påbörja utbildningen v3 2024. - Infört 5 nya tjänster som Stödpedagoger. - 12 verksamhetschefer har gått 7,5 P universitetsutbildning, lednings och styrning. 	
<p>Samverka med interna och externa aktörer för att möjliggöra sysselsättning för personer med funktionsnedsättning inom och utanför nämndens verksamheter.</p>	<p>Kontinuerligt arbete pågår enligt plan och fortsätter inom ramen för nämndens ordinarie verksamhet under år 2024.</p> <p>Exempel på aktiviteter som genomförts under år 2023 är:</p> <p>Avdelning socialpsykiatri och personligt stöd</p> <p>Individanpassat stöd till arbete (IPS) arbetar med detta, ser just nu över IPS:ens placering - har en strateg som genomlyser verksamheten, ser över vilka verksamheter som gränsar till arbetsmarknad.</p> <p>Sysselsättning ges till över 200 personer inom socialpsykiatri</p> <p>Vi använder oss av extratjänster på flera verksamheter, både på kontor och brukarnära</p> <p>Arvoderar under hösten flera egnerfarna personer som hjälper till med implementeringen av "Jag gör politik".</p> <p>Avdelning arbete och bostad</p> <p>Ständigt pågående dialog med externa och interna partners för att möta individens behov och intressen.</p> <p>Samverkar idag med ca 100 företag i Uppsala</p>	

Uppdrag 5: Öka kompetensen hos medarbetare inom LSS genom att utreda och genomföra en pilotsatsning med utbildning inom stödpedagogik. (OSN, AMN och UBN)		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Genom samverkan med berörda parter möjliggöra att fler medarbetare får möjlighet till en stödpedagogisk yrkeshögskoleutbildning.	<p>Titeln stödpedagog har införts på egen regins avdelning för arbete och bostad. Fem stödpedagogtjänster är klara och har varit på plats under 2023. 24 medarbetare har gått stödpedagogisk utbildning under året, denna utbildning är klar i januari 2024. 12 medarbetare ska påbörja utbildningen i januari 2024.</p> <p>Då stödpedagog är en ny typ av tjänst så är målet att öka grundkompetensen på de verksamheter där de arbetar. Stödpedagogerna har ett större ansvar för social dokumentation, samt har drivit utvecklingsarbeten och väglett kollegor i kvalitetsarbeten, förhållningssätt och bemötande inom verksamheten. Områden som prioriterats under 2023 är bland annat alternativ kommunikation, delaktighet och självbestämmande. Verksamhetscheferna har också upplevt att det är en trygghet och ett stöd att det finns stödpedagoger i tjänst.</p> <p>OSN använder sig av arbetsmarknadsnämndens upphandling inom gymnasial yrkesutbildning (i OSN:s fall upphandling av yrkeshögskoleutbildning).</p>	

Uppdrag 6: Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom förskola, vård och omsorg. (OSN, ÄLN, AMN och UBN)		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Arbeta för språkutvecklande arbetsplatser i samverkan med berörda nämnder, exempelvis genom språkombud, för att stärka kunskaper i svenska språket där behov finns.	<p>En gemensam styrgrupp är navet i förvaltningen. Tillsammans har förvaltningen 160 utbildade språkombud och språkstödjare, en tydlig effekt av detta är att man lär och inspireras av varandra samt att man samarbetar med varandra inom området.</p> <p>Exempel på aktiviteter som genomförts inom egen regins arbete och bostad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbete och bostad har ca 40 språkombud. Utbildningen är 1 termin ca 2 halvdagar/vecka. Utbildningen har kunnat genomföras på arbetstid om man varit i tjänst, annars på personens fritid. - 2 ombudsträffar ges per termin - för inspiration och utbyte av erfarenheter. - Alla verksamhetschefer har gått en halvdagsutbildning under våren. Effekter som kunnat iaktas har varit grupputveckling i form av positiva effekter på arbetsgruppen, ex. ökad lyhördhet och förståelse för att vi kommunicerar på olika sätt. - Har tillgänglighetsgjort och lättlästanpassat rutiner/skrivelser. 	

Uppdrag 8: Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser (OSN, ÄLN, KTN, IFN, SCN, UBN, AMN och PBN)		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Utveckla samverkan med berörda nämnder och Region Uppsala för att stärka kommunens del i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande inom effektiv och nära vård 2030.	<p>Utvecklingen av samverkan med berörda nämnder och Region Uppsala pågår inom flera områden och med olika målgrupper. För berörda nämnder pågår den övergripande samordningen främst inom mål och budgets uppdrag 8. För samverkan med Region Uppsala pågår arbetet inom ramen för forum inom HSVO-organisationen, där specifika uppdrag prioriterats.</p> <p>Kommunen och regionen har som mål att 2030 etablera vårdcentrum, vilket innebär viss koncentration av vården för personer med komplexa behov eller behov som kräver något högre vårdnivå. Ett vårdcentrum består dels av verksamheter som med fördel samlokaliseras kring en vårdcentral, dels av ett nätverksbaserat samarbete mellan kommunala och regionala aktörer inom ett geografiskt område. Det gemensamma arbetet med vårdcentrum har varit omfattande under året och tagit stora resurser i anspråk.</p>	
I samverkan med interna och externa aktörer utveckla förebyggande, hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt och insatser.	<p>Utifrån mål och budgets uppdrag 8, som ställts till åtta av kommunens nämnder, har tre samordningsmöten genomförts under första delen av året, med syfte att arbeta fram förslag på vad som bör prioriteras att tas fram gemensamt för att uppnå störst önskad effekt. Utöver utsedda tjänstepersoner har representanter från Funktionsrätt Uppsala kommun, Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd (UPS) och Barnombudet i Uppsala län (BOiU) deltagit. Dessutom har ytterligare representanter bjudits in för att bidra med koppling till pågående forskningsprojekt och kunskap inom de olika prioriterade områdena.</p> <p>Under hösten har ytterligare två nätverksträffar hållits, där den första hade fokus på möjliga samarbeten och utvecklingsområden. Den andra nätverksträffen syftade till att samla vad vi gjort tillsammans under 2023 samt vad man önskar för utveckling i samverkan under 2024. Det framkom att deltagarna uppfattade nätverket som ett bra komplement till andra fora och ett viktigt led i att skapa förutsättningar för ett mer konkret fokus på gemensamt synsätt på förebyggande och hälsofrämjande arbete. Nätverkets arbete har bland annat lett till att flera har sett samband mellan social hållbarhet och arbetet med effektiv och nära vård 2023 samt att även andra förvaltningar än vård och omsorgsförvaltningen initierat samverkan med funktionsrättsrörelsen</p> <p>En del av uppdrag 8 handlar om att fokusera på att skapa effekter hos individer med förebyggande och hälsofrämjande insatser och åtgärder. I dagsläget saknar kommunen en analysmodell som underlag för att prioritera, jämföra och motivera sådana insatser. Därför har under hösten ett samarbete genomförts med en konsult som lett fram till en hälsoekonomisk analysmodell som överlämnas till kommunen i december 2023. Fokus i konsultens arbete har varit i första hand att ta fram en modell, men</p>	

	också att analysera tre områden lite mer utförligt: placerade barn, trygg hemgång och arbetsmarknadsåtgärder till gruppen utlandsfödda kvinnor långt från arbetsmarknaden. Arbetet med att utveckla och kommunanpassa analysmodellen kommer fortsätta under 2024 inom ramen för uppdrag 8.	
Säkra att nämndens vård och omsorg är jämlik och samskapande.	<p>Aktiviteter har genomförts under året för att säkra att nämndens vård är jämlik och samskapande enligt gällande lagstiftning. Åtgärden bedöms som färdig och hanteras från och med år 2024 inom ramen för nämndens ordinarie verksamhet.</p> <p>Exempel på aktiviteter som genomförts under året:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Har skett förtydliganden i nya och reviderade avtal med externa utförare. Genom uppföljning av avtal sker löpande arbete för att säkra att avtal efterlevs. - Under 2023 har egen regin provat teamronder på socialpsykiatriboendet Fyrislund, där vårdcentralens läkare besöker brukarna på plats. Detta har varit mycket uppskattat bland våra brukare. - Goda levnadsvanor - en person arbetar extra med frågan inom nämndens egen regi och har bl.a. olika träningspass på nämndens träffpunkter. - Under 2023 har egen regin samarbetat med socialförvaltningen i familjer där kommunen har både boendestöd och hemterapeut. En ny rutin har tagits fram, god och nära vård medel är sökta för 2024 för att prova på ett nytt arbetssätt. - Boendestöd testar ett nytt arbetssätt för personer som har samlarbeteende, samverkar med OSN myndighet och Region Uppsala. 	
Möjliggöra uppföljning av indikatorer som kan utgöra underlag för att följa och utveckla omställningsarbetet till en effektiv och nära vård.	Uppföljningen av beslutade länsgemensamma indikatorer för omställningsarbetet till en effektiv och nära vård görs inom ramen för HSVO. Utöver det ingår Uppsala kommun i det nationella SKR-ledda arbetet för att utveckla en gemensam uppföljningsmodell och ett ramverk med mätetal som indikerar stegvisa förflyttningar.	

Uppdrag 9: Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering samt stärka grundbemanningen inom äldreomsorgen (ÅLN, OSN, KTN och IFN)		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Stötta personer med funktionsnedsättning att använda digital teknik i det dagliga livet, exempelvis genom riktade stödinsatser och introducera tillgängliga digitala tjänster för brukare.	<p>Arbetet med Funk IT fortgår, materialet har aktualiserats och håller på att implementerats. Från och med november 2023 har enheten för digital verksamhetsutveckling övertagit det övergripande ansvaret för Funk-IT. Enheten har utsett två webbredaktörer som kommer att hålla ihop såväl förvaltningsansvaret som vidareutvecklingsansvaret framöver.</p> <p>Socialpsykiatri och personligt stöd</p> <ul style="list-style-type: none"> - En heltidstjänst (fördelat på tre personer) arbetar med Funk-IT för att fortsätta utbilda brukare och stötta brukare med digital teknik. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Supportstugor finns inom personligt stöd som utbildar medarbetare i digital teknik så de i sin tur kan hjälpa brukare med frågan och där syftet är att minska det digitala utanförskapet. - Inom personligt stöd får även de brukare som önskar en egen utbildning samt låna utrustning för att stärka sin kunskap inom välfärdsteknik - detta belönades med framstegsutmärkelsen. - På socialpsykiatriboenden, träffpunkter och inom personlig assistans finns datorer och surfplattor som brukare kan låna. - Under våren startades ett samarbete upp mellan avdelningen och Region Uppsala där parterna tillsammans ser över hur de kan stötta och underlätta för brukare gällande digital teknik. <p>Arbete och bostad</p> <ul style="list-style-type: none"> - Medarbetare ska stötta brukare när brukarna behöver hjälp och stöttning i olika frågor som rör datorer, IT, appar, digitala tjänster med mera. Vi motiverar brukare att, med personalens hjälp, göra matinköp över nätet om de är i behov av och vill det. - Medarbetare använder FUNK-IT tillsammans med brukare och det finns även workshoptillfällen som man kan delta på. - Objektspecialisternas roller i avdelningen har tydliggjorts och de har egna träffar med expertanvändare ca 1 gång per månad där uppkomna ärenden snabbt kan hanteras och lösas. 	
--	---	--

Nämndmål 1.1: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Öka förståelsen för det gemensamma uppdraget.	<p>Arbete har skett utifrån chefsuppdraget och det förvaltningsövergripande arbetet med 2.0., att se mer till helheten och inte enbart till egen avdelning/organisatorisk enhet. Alla medarbetare har medarbetardialoger med sin chef och alla har en kompetensplan enligt 70-20-10. Vi arbetar med vision, värdegrund och verksamhetsplan/utvecklingsplan/avdelningsplan i hela linjen. Implementering pågår av förvaltningens förvaltningsplan. Avdelningsplaner färdigställdes under våren och har följts upp internt under hösten. Uppföljningen visade på att arbetet med implementering av planerna pågår inom samtliga verksamhetsområden.</p> <p>Gemensamma mötesforum, såsom planeringsdagar och utbildningar för chefer inom egen region har genomförts.</p> <p>Avdelningen för hälso- och sjukvård samarbetar med övriga avdelningar via nätverksträffar samt övriga mötesstrukturer för att implementera samsyn kring uppdraget SOL/HSL.</p>	

	<p>I början av 2023 togs en förvaltningsplan fram tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningens ledning. Planen färdigställdes i februari. Förvaltningsplanen riktar sig i första hand till chefer och andra som arbetar med att styra, leda och följa upp förvaltningens verksamhet. Den uttrycker förvaltningens viljeriktning och utgör en länk mellan omsorgsnämndens och äldrenämndens verksamhetsplaner, internkontrollplaner, andra styrdokument och de planer som respektive avdelning tar fram. En effekt av förvaltningsplanens implementering är att förståelsen för det gemensamma uppdraget har ökat inom vård- och omsorgsförvaltningens alla led.</p> <p>Under våren 2023 togs även en ny rutin fram för beredning av ärenden till nämnd inom vård- och omsorgsförvaltningen. Detta har skapat ökad förutsägbarhet samt utökad framförhållning för strategiska funktioner som arbetar med ärendeberedning gentemot nämnd. Detta har i sin tur alstrat en ökad förståelse för det gemensamma uppdraget, specifikt avseende ärendeberedning och nämndprocess.</p>	
--	--	--

Nämndmål 1.2: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling, kontinuerligt lärande och medledarskap (Gemensamt HR-nämndmål)

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
<p>Skapa förutsättningar för chefer att kunna möjliggöra medledarskap och aktivt medskapande.</p>	<p>En fördjupad introduktion för chefer är framtagen. Syftet är att skapa kännedom för chefer kring de regelverk, lagstiftningar samt policies som har påverkan på chefsuppdraget. Välkomsträff för nya medarbetare har testats under året där medarbetaren får introduktion kring värdegrund och delaktighet i arbetsmiljö. Fyra ledarforum med förvaltningens samtliga chefer har genomförts under året, samtliga med fokus på ledarskap varav ett ledarforum har genomförts under hösten med tema det nära ledarskapet. Alla chefer har fått i uppdrag att arbeta i triogrupper med det nära ledarskapet vilket kommer att fortgå att följas upp fram till nästa ledarforum i mars 2024.</p> <p>Chefer inom förvaltningen deltar löpande i olika satsningar för att stärka ledarskapet och det kontinuerliga lärandet. En gedigen satsning pågår på Leadforward, en strukturerad metod för ledarutveckling som bygger på återkoppling från medarbetarna. Metoden har ett framåtriktat fokus och stödjer cheferna i sin utveckling, där målet är ett kulturbärande ledarskap. Chefsutbildning har också genomförts via universitet där även chefer från de externa utförarna har deltagit.</p> <p>Initiativ har genomförts för att öka medarbetarnas digitala kompetens, som upprättande av supportstrukturer såsom supportstugor och systemverkstäder. Varje utbildnings- eller coachingstillfälle anpassas</p>	

	utifrån deltagarens nivå. På så vis har en trygg lärandemiljö skapats för medarbetaren för att lära sig mer om hur den digitala tekniken kan användas, samtidigt som medarbetare delar med sig av sin kompetens till varandra. Detta har också bidragit till att medarbetaren känner sig trygg i att hjälpa brukarna i sin vardag. Initiativen är goda exempel på medledarskap, där både medarbetarna och verksamheten utvecklas och medarbetarnas engagemang och vilja att göra varandra bra bidrar positivt till kulturen inom nämndens verksamheter.	
--	---	--

2. Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 10: <i>Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.</i>		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Stärka förutsättningarna för löpande dialog och samverkan med nämndens externa leverantörer.	Förutsättningarna är stärkta genom att en samverkansplattform med dialogforum och utfördialoger har etablerats med utförare. Det innebär att kontakter och dialog sker löpande och inom olika avtal och på olika nivåer hos nämndens utförare.	

Uppdrag 12: <i>Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden</i>		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Fortsätta att utveckla samverkan med brukare, intresseorganisationer, fackliga organisationer, civilsamhället och andra berörda parter genom kontinuerlig dialog, uppföljning och omvärldsbevakning.	<ul style="list-style-type: none"> - Ny modell för ärendeberedning är etablerad som innebär en utvecklad samverkan med intresseorganisationer och fackliga organisationer vid ärenden som har en större dignitet. - Dialog med föreningslivet har genomförts angående förslag på nya riktlinjer. Kontinuerlig dialog förs med föreningar avseende informationsspridning. - En dialog med Kommunal har skett under hösten i syfte att öka förståelsen för varandras uppdrag och vikten av en fortlöpande dialog. Fortsatt dialog kommer att ske under 2024. 	

3. Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 15: <i>Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050</i>		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Minska nämndens miljöpåverkan, med särskilt fokus på etappmålen 2, 5 och 6 i kommunens Miljö- och klimatprogram.	<p>Behov finns av att öka takten i omställningen för att fullt ut bidra till kommunens miljömål och minska nämndens miljöpåverkan. I nämndens verksamhetsplan 2024 har de konkreta åtgärderna delats upp i separata åtgärder för att på ett tydligare sätt kunna följa nämndens uppfyllelse av de aktuella etappmålen. Därtill har ytterligare åtgärder tillkommit.</p> <p>Ett medvetet arbete pågår inom egen regin med gemensamma miljöutbildningar regelbundet per år. Det går också ut miljöinfo regelbundet till</p>	

	<p>varje verksamhet för att inspirera och informera inom området.</p> <p>Två gånger per termin har en grundutbildning inom miljöområdet erbjudits. Utbildningen riktar sig mot chefer och miljöombud och tar upp ansvar, befogenheter och förutsättningar för miljöarbetet inom förvaltningen. Förvaltningen samverkar med Hållbarhetsavdelningen som har i uppdrag att ta fram former för miljöutbildning och på andra sätt stötta miljöombud ute i verksamheterna. Här bistår vi med information kring våra verksamheters behov och förutsättningar.</p> <p>Etappmål 2: Kommunens egen fordons- och maskinpark och upphandlade transporter är fossilbränsefria 2023. Upphandlade entreprenader är fossilbränsefria 2027.</p> <p>Optimering och minskning av fordon inom egen region har skett kontinuerligt sedan 2015. Sedan 2021 är etappmålet uppnått inom egen region då samtliga fordon går att köra på fossilfritt bränsle. I och med att en del nya verksamheter tillkommit inom förvaltningen så har dock fordonsflottan trots optimering utökats fram till år 2022. Under 2023 har dock antalet fordon minskat något. Utmaningen kring infrastrukturen för att kunna ladda och tanka våra fossilfria fordon korrekt består, framför allt för våra verksamheter på landsbygden. Verksamheterna strävar fortsatt efter att fördela de fossilfria alternativen som finns till hands på bästa sätt utifrån verksamheternas möjligheter.</p> <p>Gällande externa utförare pågår det löpande arbetet i dialog med utförare av vård- och omsorg. Kommunens mål har också förtydligats i upphandlingar och avtal.</p> <p>Etappmål 5: Livsmedel inköpta av verksamheter finansierade av Uppsala kommun utgörs 2023 av 100 procent ekologiska livsmedel. Klimatpåverkan ska vara högst 1,25 kilo CO₂e per kilo inköpt livsmedel år 2030.</p> <p>Etappmålet har inte nåtts när det gäller ekologiska livsmedel. I samarbete med hållbarhetsavdelningen tas även en kompletterande indikator fram för att framöver kunna följa klimatpåverkan av inköpta livsmedel inom nämndens verksamheter. Värderna för år 2022 och 2023 bedöms kunna presenteras i början av år 2024.</p> <p>Etappmål 6: Uppsala kommuns nya varor med plastinnehåll ska 2030 innehålla enbart återvunnen eller förnybar plast.</p> <p>Det pågående arbetet med att minska på fossil plast i verksamheterna fortsätter. Ett kommunövergripande arbete pågår på Hållbarhetsavdelningen för att vi ska kunna följa upp plastminskningsarbetet med indikatorer framöver. Värderna för år 2022 och 2023 bedöms kunna presenteras i början av år 2024.</p>	
--	--	--

4. Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 20: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Fortsatt arbete och samverkan med berörda parter för att upptäcka och motverka välfärdsbrottslighet.	<p>Löpande avtalsuppföljning har skett inom alla områden med ökat fokus på välfärdsbrott. Nya metoder finns framtagna för att upptäcka och inleda samtal med utförare gällande misstänkta felaktigheter.</p> <p>Under 2023 så har enheten för stöd och kontroll på myndighet OSN utvecklat sitt arbete mot välfärdsbrott och för korrekta utbetalningar genom att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samverka med andra funktioner inom förvaltningen för olika stickprovskontroller med fokus på korrekta utbetalningar - överta sakgranskning av fakturor för flera externa leverantörer - arbeta aktivt för kunskapshöjning kopplat till välfärdsbrott på de båda myndigheterna OSN och ÄLN, till andra delar av förvaltningen och även i kommunövergripande forum - arbeta aktivt med omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte med andra kommuner och med andra statliga myndigheter - utveckla rutiner för en ökad kontroll av utförandet av insatser genom exempelvis oanmälda hembesök inom personlig assistans, rutin kring ansvarsfördelning när det upptäcks att kommunanställds arbetstid krockar med annan arbetsgivare m.m. - djupgranska kostnadsredovisningar för de som anställer sina egna assistenter 	
Stärka funktionsrättsperspektivet i det brottsförebyggande arbete i samverkan med övriga kommunala aktörer och polisen.	<p>Samverkan mellan olika myndigheter, utförare egen regi, samt strategier fortsätter. Detta har lett till återkrav av ersättningar och upptäckter som främjar det brottsförebyggande arbetet.</p> <p>Det utförs granskningar som stärker funktionsrättsperspektivet i och med att utförarna kontrolleras. Det kontrolleras att besluten utförs korrekt vilket leder till att rätt ersättning betalas ut.</p>	

Uppdrag 22: Förebygg och bryt segregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, UHEM, SKOL, UKAF och UBF)		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Genom förstärkt kunskapsuppbyggnad identifiera effektiva insatser för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation.	Frågan har bevakats för nämndens målgrupper utifrån exempelvis fritid för alla och fritidsaktiviteter. Behov finns av att utveckla bevakningen av områdesutvecklingen i Gottsunda mm.	

Uppdrag 23: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Stärk arbetsplatslärande (APL) och andra former av lärande och utbildning.		

Uppdrag 24: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Stärka och prioritera förebyggande insatser för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering, samt stödja efter individens behov.	<p>Under året har förvaltningen medverkat i ett projekt gällande ofrivillig ensamhet, arbetet har mynnat ut i ett antal utvecklingsområden gemensamt med civilsamhället andra förvaltningar och bolag. I arbetet ingår även samverkan med suicidpreventionsarbetet.</p> <p>Det har också genomförts aktiviteter från förvaltningen tillsammans med andra förvaltningar och civilsamhället. Genom en aktivitet som kallades "aktiv oktober". uppmärksammades bl.a. internationella äldredagen 1 okt, under samma månad inföll även anhörigdagen 6 oktober .</p> <p>Nedanstående aktiviteter har också genomförts inom nämndens egen regi under året:</p> <p>Avdelning socialpsykiatri och personligt stöd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samarbete med myndighet och psykiatri för träffpunkter för att nå "rätt" personer - Under hösten genomfördes en pilot med en öppen verksamhet på onsdagar för att nå ut till en bredare målgrupp. - Aktivitetsombud finns som arbetar för att nå hela målgruppen. Det finns även ett aktivitetsforum inom personlig assistans där brukare som önskar kan träffas. - "Jag gör politik" har startat upp ett arbete för att nå ut till personer som är ofrivilligt ensamma <p>Avdelning arbete och bostad</p> <p>Följer brukares genomförandeplan och arbetar för att brukarna har en aktiv och meningsfull vardag, enligt uppdrag 2 ggr/v.</p> <p>Aktivitetssamordnare (två medarbetare på 50%) har anställts som har olika planerade aktiviteter under veckorna med hjälp av stimulansmedel.</p> <p>Kålans fritidsklubb är öppen för alla med LSS-beslut två dagar i veckan + en lunch en lördag i veckan. Alltid 50 besökare per gång</p> <p>Har nyligen startat ett team som ska arbeta fram processer på arbete och bostad, allt från fritidsaktiviteter till friskvårdsinsatser. Syftet är att tydliggöra uppdraget, vilket utbud som finns och hur avdelningen ev. behöver ändra utbudet utifrån de önskemål som finns.</p>	
Genomför kompetenshöjande åtgärder för att öka medarbetares kunskap om hot, våld och andra övergrepp.	<p>Ett kontinuerligt arbete har skett genom hot-och våldsombuden. Under 2024 planeras det ytterligare samarbete med cheferna för att upprätthålla ett bra stöd. Under 2023 har följande aktiviteter genomförts inom nämndens egen regi:</p> <p>Avdelning socialpsykiatri och personligt stöd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alla medarbetare ska ha gått utbildningen i lågaffektivt förhållningssätt. - Riskbedömningar för brukare finns i hela avdelningen 	

	<p>-Rutinen för kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella övergrepp är väl förankrad</p> <p>- Ombud som har utbildats har i sin tur har börjat ett gemensamt arbete för att sprida ut kunskap vidare i verksamheterna</p> <p>- Flera chefer har gått länsstyrelsens utbildning i hedersvåld</p> <p>Avdelning arbete och bostad</p> <p>- Vårdsombud finns på några av verksamheterna. Finns i årshjulet och en rutin, så att cheferna kan ta upp detta på APT med sina medarbetare. En medarbetare på kvalitetsavdelningen kan kontaktas om frågor uppstår.</p> <p>- Arbeta med utmanande beteenden, lågaffektivt bemötande. utbildning finns i utbildningsportalen. Finns en utvecklingsledare som handleder medarbetare och har möten tillsammans med brukare om behov finns.</p>	
<p>Utveckla arbetssätt och möjliggöra tidiga och förebyggande insatser för att motverka våld i nära relation.</p>	<p>Ett kontinuerligt arbete har genomförts genom hot-och våldsombuden. Under 2024 planeras det ytterligare samarbete med cheferna för att upprätthålla ett bra stöd.</p> <p>Aktiviteter som genomförts inom egen regins verksamheter under året:</p> <p>Avdelning socialpsykiatri och personligt stöd</p> <p>Verksamhetscheferna har arbetat med frågan i ledningsgrupp och sett en utbildningsfilm i frågan - hot och våldsombuden har hållit i detta.</p> <p>Avdelning arbete och bostad</p> <p>- Vårdsombud finns på några av verksamheterna. Finns i årshjulet och en rutin, så att cheferna kan ta upp detta på APT med sina medarbetare. En medarbetare på kvalitetsavdelningen kan kontaktas om frågor uppstår.</p>	
<p>Utveckla arbetssätt och tidiga och förebyggande insatser för att motverka att personer med funktionsnedsättning utvecklar ett risk- eller missbruk.</p>	<p>Det har tagits fram en utbildning kring "Goda levnadsvanor" som finns tillgänglig i Lärportalen. Den ska ge stöd i att se tidiga tecken och att "våga fråga".</p> <p>Arbetet med Samsjuklighetsteamet förväntas ge god effekt på samverkan mellan handläggare på SCN och OSN. Med en större förståelse för uppdraget och målgruppen genom att samhandla kommer parterna förhoppningsvis hitta bättre sätt att fånga upp även tidiga tecken på missbruk hos målgruppen.</p> <p>Även Region Uppsalas Samsjuklighetsprocess, där förvaltningen deltar med representation i styrgruppen, stöttar målgruppen. Region Uppsala har skapat ett remissförfarande där kommunen kan skicka in personer som anses behöver få stöd från Region Uppsala med dubbelproblematik (missbruk och psykisk ohälsa).</p> <p>Nya socialtjänstlagen kommer kräva mer av förebyggande arbete och det som görs i dagsläget är att myndigheten vid handläggning alltid frågar om det förekommer missbruk.</p>	

	<p>Genomförda aktiviteter inom avdelning socialpsykiatri och personligt stöd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avdelningschef för socialpsykiatri och personligt stöd sitter med i styrgrupp KAA (Kommunala aktivitetsansvaret) tillsammans med utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen. Där samarbetar förvaltningarna för att fånga upp ungdomar som inte går i skolan. Hikikomori, träffpunktens ungdomsgrupp och Ung intro arbetar även med målgruppen unga. - Samverkan har skett med Region Uppsala och socialförvaltningen för att tillsammans hitta gemensamma lösningar. - En medarbetare arbetar övergripande med goda levnadsvanor och implementerar dessa i verksamheterna. - Systematiskt arbete har skett med att skriva och följa upp avvikelser och synpunkter - delårsuppföljningar görs 	
<p>Utveckla nämndens suicidpreventiva arbete i enlighet med Vägledningen till suicidpreventivt arbete inom Uppsala läns kommuner.</p>	<p>Under året har förvaltningen medverkat i ett projekt gällande ofrivillig ensamhet, arbetet har mynnat ut i ett antal utvecklingsområden gemensamt med andra förvaltningar och bolag. I arbetet ingår samverkan med suicidpreventionsarbetet.</p> <p>Aktiviteter som genomförts under året inom nämndens egen regi:</p> <p>Avdelning socialpsykiatri och personligt stöd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyra personer har under våren läst till instruktörer - Första hjälpen till psykisk hälsa, dessa kan utbilda i hela kommunen - Workshops och samverkan har genomförts avseende händelseanalys vid suicid för barn under 18 år. <p>Avdelning arbete och bostad</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daglig verksamhet har vid tre tillfällen genomfört utbildningen suicidprevention (med tre olika grupper) som innehåller föreläsningar, skriftligt material och diskussioner. Har även haft suicidpreventionsombuden på ett APT på daglig verksamhet, då de har berättat om sitt arbete samt svarat på frågor. Utbildningar har genomförts inom första hjälpen i psykisk ohälsa. 	

<i>Uppdrag 25: Utveckla samverkan för att säkerställa rätt insatser till barn och unga i behov av stöd (UBN, SCN och OSN)</i>		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
<p>Tillsammans med socialnämnden utveckla metoder och ett gemensamt arbetssätt för att säkerställa rätt insatser till barn och unga inom myndighetsutövningen.</p>	<p>En processbeskrivning har tagits fram för samverkan mellan vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen för fall där det rör sig om en funktionsnedsättning hos barnet och en social problematik inom familjen.</p> <p>Samarbete pågår kring samordning av insatser från vård- och omsorgsförvaltningen (exempelvis boendestöd) och socialförvaltningen (exempelvis hemterapeuter).</p>	

	<p>En ny metod - SPIS- tagits fram och använts med gott resultat. (SPIS står för samordnad planering av individuellt stöd). SPIS används när ordinarie samverkan inte fungerat och förvaltningar/verksamheter (AMF, SCF, UBF, VOF) har individärenden som behöver lösas gemensamt.</p> <p>Samverkan med socialförvaltningen sker även inom ramen för ett arbete om nya arbetssätt kring samlarbeteende och att tillgodose behovet av kontaktpersoner. Därtill arbetar vård- och omsorgsförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen med att etablera ett samarbete kring föräldrar med boendestöd där även barnen har insats från socialförvaltningen. Detta för att möjliggöra att barnen ska kunna bo kvar hemma.</p>	
Fortsatt samarbete med berörda nämnder, inom ramen för samverkansuppdraget.	Under hösten har ett flertal SPIS:ar hållits i syfte att hitta nya lösningar i komplexa ärenden. Samverkan fortsätter under 2024 inom ramen för nämndens ordinarie verksamhet.	

<i>Uppdrag 27: Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.</i>		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Utveckla arbetet med kris- och krigsberedskap för stärkt motståndskraft inom nämndens verksamheter.	<p>Alla verksamheter i egen regi har tagit fram en kontinuitetsplaneringsplan. Över lag är beredskapen god för kortare avbrott och störningar i verksamheten. Fortsatt arbete kommer göras under 2024 för att rusta nämndens verksamheter för längre avbrott.</p> <p>Flera verksamheter har genomfört övningar. Tillsammans med socialförvaltningen har en övning med fokus civilt försvar genomförts.</p> <p>Utveckling pågår genom förtydliganden i uppdrag och avtal samtidigt som frågan tas upp den utvecklade dialogen med externa utförare för att säkra att alla har kännedom och arbetar med frågan.</p>	

Nämndmål: Personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv.

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
I samverkan med övriga kommunala nämnder, civilsamhället och övriga berörda parter fortsätta arbetet för full delaktighet.	<p>Aktiviteter har genomförts för att implementera programmet för full delaktighet inom nämndens olika verksamheter under året. Exempel på sådana aktiviteter är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brukarrörelse och intresseorganisationer har involverats i ärendeberedning -Styrdokumentet "programmet för fulldelaktighet" har omsatts i en utbildning framtagen tillsammans med brukare. Arbetssättet har uppmärksamats och presenterats på SKR. Materialet används också vid introduktionstillfällen. Huvuddelen av nämndens medarbetare har gått utbildningen. - Projektet "Jag gör politik" är implementerat i förvaltningen - en samordnare är anställd som kommer hålla ihop arbetet tillsammans med 	

	<p>arbetsmarknadsförvaltningen. Under hösten har nämnden arvoderat deltagare i "jag gör politik" som är egenerfarna för att starta upp nya grupper.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samverkan har skett med universitetet, exempelvis så har en student fått uppdraget att utvärdera hur programmet för full delaktighet har implementerats. - Brukarmöten på boenden och inom daglig verksamhet har systematiserats ytterligare. - Brukarrörelsen kommer bistå nämndens myndighet med utveckling av dess brukarundersökning. - Arbetet mot Nära vård har fokus på patienten i centrum och insatser från flera olika aktörer beroende på behov. <p>Arbete pågår med revidering av programmet för full delaktighet som förväntas vara klart under år 2024.</p>	
Genomför en översyn av nämndens riktlinjer för och uppföljning av föreningsbidrag.	<p>En första revidering är gjord av riktlinjerna. Uppföljning av utbetalda föreningsbidrag för 2022 har genomförts samband med att föreningarna sökt bidrag för 2024. En systematik kring granskning av inkomna ansökningar och tillhörande handlingar har utarbetats.</p> <p>En ytterligare revidering kommer att genomföras under år 2024 inom ramen för ett av uppdragen i nämndens verksamhetsplan 2024.</p>	

Rapportering av KS beslut

KS-BESLUT: att revidera handlingsplan till program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
Revidering pågår och förväntas slutföras under år 2024.

KS-BESLUT: att uppdra till samtliga förvaltningschefer att göra en översyn av chefers organisatoriska förutsättningar.

Uppdraget är färdigt.

Chefsuppdraget är nu implementerat i nämnden och arbetet med individuella utvecklingsplaner för chefer löper på. En viktig del i arbetet med hållbart ledarskap är dialogen där behov av stöd, arbetsmiljö och utveckling diskuteras och planeras.

I ledningsgrupper och på ledarträffar belyses också vikten av en kultur som bygger på tillit och på vikten av medledarskap, att ge och kunna få ta ansvar och på så sätt växa och utvecklas. I olika forum betonas och diskuteras också vikten av att som chef kunna leda i förändringsarbete. För att utveckla kunskaper inom verksamhetsutveckling har utbildningsinsatser i förändringsledning genomförts under våren för områdeschefer och avdelningschefer. Att bygga en kultur kan ta tid och i samband med att tillit och förändringsledning lyfts och diskuteras leder det också till att fler börjar reflektera enskilt och tillsammans med andra chefer. Under hösten har olika chefnätverk startats på förvaltningsnivå med fokus på reflektion, det kollegiala lärandet och att bygga en samarbetskultur.

Kartläggning av chefers förutsättningar gjordes under hösten 2022 då också en verksamhetsutvecklare inom HR anställdes. Fokus i uppdraget för verksamhetsutvecklare har varit att kartlägga, i dialog, via enkät samt gruppdiskussioner hur de organisatoriska förutsättningarna får cheferna ser ut. Utifrån denna kartläggning har verksamheter identifierats där chefsförtätning genomförts för att nå riktmärke medarbetare per chef. Under våren 2023 har tre workshops på temat chefers förutsättningar genomförts, där resultat från enkäten presenterades och olika frågor diskuterades med stort engagemang. Både förbättringsområden och framgångsfaktorer identifierades och arbetet fortlöper.

Introduktion för chefer har setts över, checklista för introduktion chefer har reviderats, utbildning ny som chef inom VOF har testats under våren 2023 och fortsatt under hösten 2023. Denna utbildning riktar

sig till chefer som är nya i sitt chefsuppdrag. Utbildningen omfattar fem heldagar och målet är att stärka och utveckla deltagarna i rollen som chef och ledare, ge kunskaper och verktyg så att nya chefer kan verka i enlighet med uppdraget och skapa hälsosamma arbetsplatser med ett gott och tillitsfullt ledarskap och medarbetarskap.

Chefer som rekryterat chefer har även fått utökat rekryteringsstöd vid introduktion av nya chefer, där HR-specialist genomför tre samtal tillsammans med rekryterande chef samt den nyanställda chefen för att tydligt påvisa att förvaltningen satsar på ledarutveckling redan i tidigt skede. Målet med HR-stöd vid rekrytering är att rekrytera, behålla och utveckla chefer utifrån individuella kompetensutvecklingsplaner. Arbete med handledare för nya chefer har också påbörjats.

KS-BESLUT: att uppdra till samtliga förvaltningschefer att göra en analys av nuläge och önskat läge gällande antal medarbetare per chef och ta fram en plan för implementering och ekonomiska konsekvenser av implementeringen

Uppdraget är färdigt.

Under 2022 gjorde en kartläggning av antal medarbetare per chef och chefers förutsättningar och en plan för implementeringen.

Under 2023 har chefsförtätning genomförts på identifierade verksamheter och rekrytering av nya chefer fortgår också där fortsatt behov finns. Uppföljning och utvärdering kopplat till effekter såsom ekonomi, sjukfrånvaro och arbetsmiljö har påbörjats under hösten 2023.

KS-BESLUT: Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut

Uppdraget pågår enligt plan och förväntas vara färdigt 2024.

Vård- och omsorgsförvaltningen har under 2023 fortsatt bearbeta det material som inhämtats genom tidigare genomförda workshops kring kris- och krigsberedskap. Detta material har även legat till grund för framtagande av krigsorganisation för vård- och omsorgsförvaltningen, som fastställts under hösten 2023. Samtliga verksamheter inom förvaltningen etablerar även egna planer för kontinuitetshantering, vilket följs upp av teamformationen för krisberedskap.

Förvaltningen har genomfört två oberoende krisövningar. En av dessa konstrueras och genomförs tillsammans med Region Uppsala. Den andra tillsammans med socialförvaltningen där övningsfokus är civilt försvar. Övningarna genomfördes i slutet av 2023.

Förvaltningen har genomfört branschråd tillsammans med privata utförare, där frågan om krisberedskap diskuterats i dialogforum. Detta för att underlätta för privata utförare att aktualisera och arbeta med upprättande och implementering av krisberedskapsplaner och kontinuitetshantering.

Enheten för digital verksamhetsutveckling arbetar förvaltningsinternt med beredskapsplaner för verksamhetssystem, för att säkerställa hantering vid händelse av systemavbrott.

Utöver detta pågår ett brett utvecklingsarbete rörande förvaltningens samlade förmåga vid händelse av höjd beredskap eller kris, där beredskap för att arbeta analogt ingår.

Nämnden följer även upp avbrottsrutiner via internkontrollplanen.

KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.

Uppdraget är färdigt.

De åtgärder som vidtogs inom förvaltningen under 2022 har varit tillräckliga för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans med anledning av kriget i Ukraina. Därför har inga nya sådana åtgärder vidtagits under 2023, som varit specifikt riktade mot störningar som konsekvens av kriget. Dock har kommunens robusthet, resiliens och redundans stärkts i största allmänhet, utifrån det generella arbete med kris- och krigsberedskap som pågår inom förvaltningen. Vid kommunövergripande sammanträden rörande kriget i Ukraina har vård- och omsorgsförvaltningen deltagit.

Omsorgsnämnden
Rapport

Datum:
2024-01-29

Diarienummer:
OSN-2023-00045

Handläggare:
Daniel Karlsson,
Ida Sverkersson-Skogman,
Daniel Rosenfeld

Omsorgsnämndens sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Viktiga händelser under året

En ny metod - SPIS- tagits fram och använts med gott resultat. (SPIS står för samordnad planering av individuellt stöd). SPIS används när ordinarie samverkan inte fungerat och förvaltningar/verksamheter (AMF, SCF, UBF, VOF) har individärenden som behöver lösas gemensamt.

Flera initiativ har genomförts för att stärka brukares och medarbetares digitala kompetens, bland annat genom utbildning, kurser och supportstugor. Insatser sker även genom tillgängliggörande av digitala verktyg på socialpsykiatriboenden, träffpunkter och inom personlig assistans, samt genom samverkan med Region Uppsala.

Med anledning av det förändrade omvärldsläget har nämndens verksamheter i egen regi under året arbetat med kris- och beredskapsfrågor. Alla verksamheter har tagit fram kontinuitetshanteringsplaner för att bättre kunna hantera incidenter och kriser. Initiativ har tagits för att involvera nämndens externa utförare i arbetet.

Nämnden har vidareutvecklat arbetet mot välfärdsbrottslighet genom ett ökat samarbete med bland andra Skatteverket, Polisen, Uppsalahem, Försäkringskassan och överförmyndarförvaltningen. För att motverka välfärdsbrottslighet och för att upptäcka om nämndens medel utnyttjas av utförare för egen vinning har nämndens processer, rutiner och instruktioner utvecklats.

Steg har tagits för att utveckla nämndens förmåga till att nyttja statistik för verksamhetsutveckling och uppföljning. Flera team har satts samman i vård- och omsorgsförvaltningen för att få fram kvalitetssäkrade underlag. Enheten för digital verksamhetsutveckling har givits i uppdrag att förbättra möjligheterna ytterligare till statistikuttag framöver.

Vård och omsorgsförvaltningen har arbetat med att förstärka genomslagskraften av nämndens verksamhetsplan genom införandet av en förvaltningsplan och avdelningsplaner. Dessa tydliggör ansvarsfördelning och konkretiserar hur nämndens åtgärder ska genomföras.

Måluppfyllelse under året

Omsorgsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2023	Resultat		
		Bokslut 2023	Bokslut 2022	Helårsprognos 202308
Politisk verksamhet	3	0	0	0
Vård och omsorg äldre (SoL och HSL)	91	12	8	22
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 890	8	12	-20
varav öppna insatser	35	-8	-9	-11
varav insatser enligt SoL och HSL	364	17	19	8
varav insatser enligt LSS	1 491	-1	1	-16
Nämnden totalt	1 984	20	19	2
	KF-budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Helårsprognos 202308
Investeringar	2	2	0	2

Sammanfattning av ekonomiskt resultat

Omsorgsnämnden hade för 2023 en positiv avvikelse mot budgetramen på totalt 20 miljoner kronor vilket var i paritet med 2022 års resultat (+ 19 miljoner kronor) och överskottet motsvarar en procent av nämndens totala budgetram. Resultatet var bättre än prognosen per augusti föregående år som indikerade ett resultat på + 2 miljoner kronor för 2023 (med ett prognosintervall från - 5 till + 15 miljoner kronor).

Bidragande till överskottet är både något högre intäkter än budgeterat och lägre kostnader inom några av nämndens största verksamhetsområden.

På *intäktssidan* kan bland annat noteras:

- Mer statliga medel under året på cirka 8 miljoner kronor utöver budget, bland annat elstöd och medel kopplade till Nära vård (tidigare God och Nära vård).

På *kostnadssidan* kan noteras:

- Lägre personalkostnad än i budget inom följande områden:
 - stab på grund av ej tillsatta tjänster, cirka 3 miljoner kronor
 - korttidsverksamhet inom egen regi på grund av reducerad bemanning till följd av lägre beläggning än budget, cirka 6 miljoner
- Lägre volymer än i budget inom personlig assistans, motsvarande cirka 20 miljoner kronor.

Samtidigt har volymer inom andra områden, till exempel daglig verksamhet, varit högre än budget men i linje med tidigare prognos. Dessutom var kostnader inom bland annat hjälpmedel, inhyrd personal samt material i linje med prognos men högre än budgeterat.

Sammantaget innebar detta att resultatet för nämnden blev 20 miljoner kronor.

Utfallet för investeringar blev drygt två miljoner kronor för 2023 och i investeringsplanen fanns totalt två miljoner kronor.

Måluppfyllelse

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Nämndens åtgärder bedöms i hög grad svara mot utmaningarna att värna välfärden i kommunen och leverera en god och säker vård och omsorg, på såväl kort som lång sikt. Särskilt viktiga fokusområden där omfattande utvecklingsarbete pågår finns inom innovationer och digitalisering, kompetensförsörjning och omställning mot en effektiv och nära vård.

Indikator	Nuvärde			Jämför-värde föregående år ¹	Jämför-värde liknande kommuner ²	Mål-sättning
	Totalt	Kvinnor	Män			
Merkostnad (mnkr) för inhyrd legitimerad personal 2023	5	-	-	6	-	Minska
Andel (%) inhyrd personal av legitimerad grundbemanning 2023	16	-	-	15	-	Minska
Antal inhyrd legitimerad personal (årsarbetare) 2023	7	-	-	7	-	Minska
Korttidsfrånvaro % bland nämndens medarbetare (jan-okt 2023)	3,45	3,58	3,15	4,21	-	Minska
Långtidsfrånvaro % bland nämndens medarbetare (jan-okt 2023)	4,17	4,81	2,7	4,16	-	Minska

Tabell 1 – Indikationer för fokusmål 1

Ekonomi i balans

Nämnden har för 2023 uppfyllt målet om en budget i balans.

Kompetensförsörjning och hållbar arbetsmiljö

Arbetet med att minska behovet av inhyrd personal har fortsatt under året. Utmaningen är komplex och läget fortsatt utmanande då konkurrensen om legitimerad personal är mycket hög, såväl lokalt, regionalt som nationellt. Som framgår av tabell 1 så har endast marginella förändringar skett av situationen jämfört med föregående år gällande såväl kostnader för som andel/antal inhyrd legitimerad personal. Det finns dock tecken på att trenden vänt under den andra halvan av året och att antalet vakanser inom legitimerad personal vänt tydligt nedåt.

Ett stort antal utbildningsåtgärder har genomförts riktat till nämndens medarbetare under året. Insatserna har genomförts brett och inom flera områden för såväl egen regins medarbetare, myndighetsutövande personal, legitimerad personal, chefspersoner och andra medarbetare.

Jämfört med 2022 så har korttidsfrånvaron bland nämndens medarbetare sjunkit markant. Minskningen har varit allra tydligast bland kvinnor, vilket också inneburit att skillnaden i korttidsfrånvaro mellan könen minskat kraftigt. För långtidsfrånvaron så har utvecklingen tvärtom varit oförändrad samtidigt som den stora skillnaden mellan könen har kvarstått.

¹ Värde för Uppsala kommun föregående år

² Övrigt medel för liknande kommuner (Västerås, Linköping, Örebro, Norrköping, Helsingborg, Lund, Umeå)

Innovationer och digitalisering

Under året har utvecklingsarbetet fortsatt inom nämndens verksamheter för att utveckla arbetssätten kopplat till digitala lösningar ytterligare. Nämnden har fortsatt sin fokusflyttning från tekniska lösningar och leverantörer till att se att digitalisering är en naturlig del av verksamhetsutvecklingen och styrs av nämndens kärnprocesser i stället för dess systemstöd. Arbetet har medfört att initiativ har kunnat samordnas och kopplas ihop, så att resurser används mer effektivt. Det har också bidragit till att digital utveckling utgår från verksamheternas behov, mål och önskade resultat, med brukarens behov i centrum.

En rad aktiviteter har genomförts utifrån såväl brukar- som medarbetarperspektiv, för att maximera arbetets genomslagskraft. Det handlar exempelvis om:

- Pågående utvärdering av projektet Funk-IT inom socialpsykiatri och personligt stöd. Insatser har också gjorts för att öka den digitala kunskapen hos medarbetare genom bland annat supportstugor som är öppna för nämndens samtliga medarbetare.
- Pågående översyn av digitalisering av hantering av habiliteringsersättning och närvarotid, med målet att minska administration och öka delaktighet. Andra initiativ inom detta verksamhetsområde inkluderar utveckling av digital verksamhetsplanering, kvalitetssäkrad dokumentation, och skapande av digitala akter för alla brukare.
- Pågående breddinförande inom områdena digital tillsyn och digitala inköp för nämndens brukare.

Effektiv och nära vård

Utvecklingen av samverkan med berörda nämnder och Region Uppsala pågår inom flera områden och med olika målgrupper. För berörda nämnder pågår den övergripande samordningen främst inom mål och budgets uppdrag 8. För samverkan med Region Uppsala pågår arbetet inom ramen för forum inom HSVO-organisationen.

Kommunen och Region Uppsala har som mål att 2030 etablera vårdcentrum, vilket innebär viss koncentration av vården för personer med komplexa behov eller behov som kräver något högre vårdnivå.

Genomförandepiloten vårdcentrum Uppsala på kort sikt har avslutats och övergått i förvaltning. Utfallet visade att arbetssätt, processer och flöden som tagits fram och prövats inom genomförandepiloten kan bidra till att de övergripande effektmålen nära, effektiv samt förebyggande och hälsofrämjande kan nås.

Fokusmål 3

För att bidra och öka takten i klimatställningen för att minska växthusutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun arbetar verksamheterna inom olika områden. Exempel på aktiviteter som sker är optimering av fordonsflottan, miljöombudsutbildningar samt arbete med att minska mängden fossil plast i nämndens verksamheter. Krav i förfrågningsunderlag gällande fossilfria transporter finns och utförare förväntas följa den ökade takten i klimatomställningen.

Behov finns att öka takten i omställningen för att fullt ut bidra till kommunens miljömål och minska nämndens miljöpåverkan. Under kommande år tillkommer fler indikatorer och åtgärder i nämndens verksamhetsplan för att möjliggöra en ökning i omställningstakten.

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde föregående år ³	Jämförvärde liknande kommuner ⁴	Målsättning
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel % använd förnybar energi vid transporter inom nämndens egna verksamheter (jan-nov)	94	-	-	91	-	100
Andel % ekologisk mat i nämndens egna verksamheter (jan-nov)	43	-	-	48	-	100
Klimatpåverkan av inköpta livsmedel, CO ₂ ekvivalenter per kilo inköpt livsmedel	1,57	-	-	1,54	-	Minska
Andel % inköp av engångsplast i nämndens verksamheter som består av återvunnen eller förnybar plast	8	-	-	-	-	Öka

Tabell 2 - indikatorer fokusmål 3

Fokusmål 4

Förebyggande insatser

För individens psykiska hälsa och samhällets ekonomi är strategiska, förebyggande och tidiga insatser i samverkan av största vikt. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv kan förebyggande arbete vara god ekonomisk hushållning med resurser och därmed bidra till hållbarhet.

Ett viktigt fokusområde för nämnden för att bidra till måluppfyllelse rör därför främjandet av den psykiska hälsan för nämndens målgrupper. Detta inkluderar inte minst insatser för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering, hot och våld, missbruk samt suicidpreventiva insatser. Tidiga insatser gentemot barn och unga är också ett prioriterat område. Under 2023 så har särskilt fokus varit på att utveckla de sociala nämndernas samverkan för att säkerställa rätt insatser till barn och unga i behov av stöd.

Välfärdsbrottslighet

Löpande avtalsuppföljning sker inom alla områden med ökat fokus på välfärdsbrott. Nya metoder är framtagna för att upptäcka och inleda samtal med utförare gällande misstänkta felaktigheter.

Särskild verksamhet/funktioner för granskning och kontroll är inrättad och är organiserad och samnyttjas med äldrenämnden. Detta minskar administrationen och ökar möjligheten till att tillsätta resurser på rätt aktivitet för att motverka välfärdsbrott.

³ Värde för Uppsala kommun föregående år

⁴ Övägt medel för liknande kommuner (Västerås, Linköping, Örebro, Norrköping, Helsingborg, Lund, Umeå)

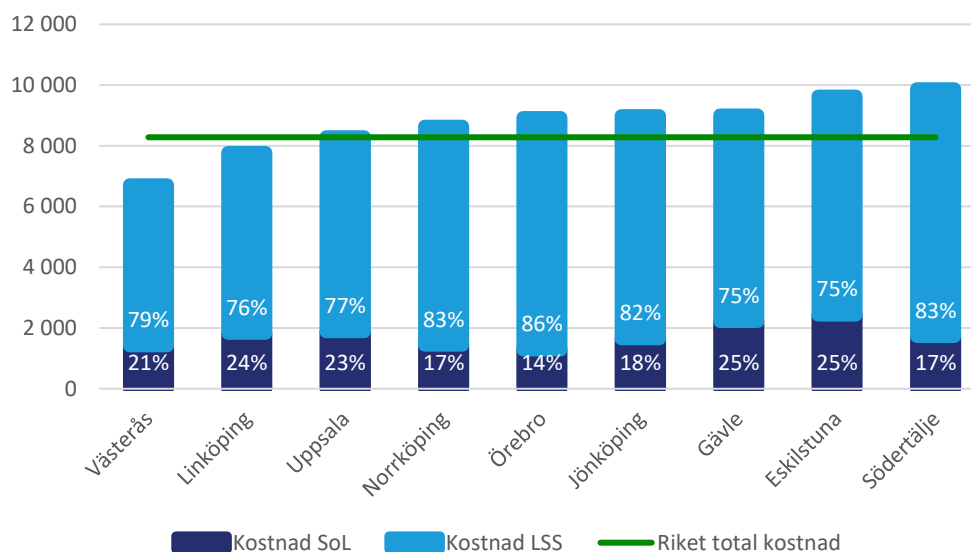
Under 2023 så har arbetet fokuserat på:

- samverkan med andra funktioner inom vård- och omsorgsförvaltningen för olika stickprovskontroller gällande på korrekta utbetalningar
- samordning av sakgranskning av fakturor för flera externa leverantörer
- kunskapshöjning kopplat till välfärdsbrott på de båda myndigheterna för omsorgsnämnden och äldrenämnden, till andra delar av förvaltningen och även i kommunövergripande forum
- att utveckla rutiner för en ökad kontroll av utförandet av insatser genom exempelvis oanmälda hembesök inom personlig assistans, rutin kring ansvarsfördelning när det upptäcks att kommunanställds arbetstid krockar med annan arbetsgivare m.m.
- att djupgranska kostnadsredovisningar för de som anställer sina egna assistenter

Utvecklingen av grunduppdraget över tid

Nedan visas den totala kostnaden för insatser inom funktionsnedsättning per invånare 2022. Statistik för 2023 finns ännu inte tillgänglig.

Diagram 1. Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), kr/invånare 2022

Uppsala hade 2022 en total kostnad som var på samma nivå som riket i stort, cirka 8 000 kr per invånare. Av kostnaden utgjorde 77 procent LSS och 23 procent SoL. Samtidigt hade de flesta andra kommuner i det så kallade R9-nätverket (nio kommuner med liknande struktur) en högre total kostnad per invånare än Uppsala. Samtliga av de kommuner som hade högre kostnad än Uppsala är bidragstagare i LSS-utjämnningen, med undantag för Eskilstuna.

Uppföljning av privata utförare

Omsorgsnämnden har avtal med 45 externa leverantörer som totalt omfattar 102 olika verksamheter. Verksamheter som bedrivs i nämndens egen regi följs upp genom egenkontroll i linjeorganisationen.

Vård- och omsorgsförvaltningen har under året genomfört en fokusuppföljning, nio planerade avtalsspecifika uppföljningar samt nio händelsestyrda uppföljningar. Vid samtliga planerade uppföljningar har delar av leverantörens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete granskats och krav på åtgärdsplan har begärts in vid tre tillfällen.

Ovan nämnda fokusuppföljning hade fokus på palliativ vård i livets slutskede. Samverkan utgör en viktig grund för att den palliativa vården ska fungera. Förvaltningen har uppmärksammat att det finns olikheter i hur verksamheter ser på sitt ansvar för palliativ vård samt förutsättningar för den enskilde att få dö i sitt hem; både utifrån kompetens och praktiska förutsättningar. Slutrapport från fokusuppföljningen är under sammanställande.

Förvaltningen har under året fortsatt arbeta mot fusk i välfärden inom personlig assistans, ledsagning och daglig verksamhet. Granskningen har resulterat i att ersättning har stoppats om cirka 1,2 miljoner kronor och beslut om återbetalning har fattats om cirka 3,3 miljoner kronor. Förvaltningen har även gjort en kostnadsbesparing inom personlig assistans om cirka 2,6 miljoner kronor per helår genom att ompröva beslut om insats.

Framtida utmaningar

Bostad med särskild service LSS 9:9

Bostad med särskild service LSS 9:9 omfattar personer från 18 år och uppåt. År 2033 bedöms behovet vara drygt 900 platser. Under samma period finns planerade åtgärder som ökar kapaciteten till cirka 800 platser, exklusive förändringar i antal ramplatser. Utredningar pågår för att hitta lösningar för att tillgodose underskottet och komma i balans. Det finns därtill en rad faktorer som kan påverka prognosen. Det kan exempelvis ske större förändringar mellan åren i antalet personer som flyttar eller avlider. En annan faktor som kan påverka prognosen är lagförändringar.

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Konkurrensen om utbildad personal inom vård- och omsorgssektorn förväntas fortsätta öka framöver, inte minst som en följd av ökande pensionsavgångar. Utmaningarna är extra stora när det gäller chefer och legitimerad personal.

Brist på legitimerad personal riskerar i yttersta fall att få negativa konsekvenser för nämndens möjligheter att bedriva en säker vård. En särskild utmaning utgörs av den höga andelen inhyrd personal som medför omfattande merkostnader, (50–100 procent) jämfört med tillsvidareanställd legitimerad personal. De bemanningsföretag som är arbetsgivare till den inhyrda personalen erbjuder väsentligt högre lön än kommunen. Detta samtidigt som den inhyrda personalen i lägre utsträckning behöver utföra vissa administrativa uppgifter än den legitimerade personalen som har

kommunen som arbetsgivare. Sammantaget innebär detta en utmaning för kommunen som attraktiv arbetsgivare. En hög andel inhyrd personal riskerar även att medföra negativa effekter för kvaliteten och tryggheten i vården på grund av en lägre grad av personalkontinuitet.

Samttaget skapar detta ett betydande ökat behov av chefsrekrytering inom de närmaste åren, såväl inom omsorgsnämndens verksamheter som inom kommunen som helhet. Kommunen behöver arbeta på alla fronter för att säkerställa kompetensförsörjningen för yrkesgruppen. Det handlar dels om att möjliggöra chefskarriär inom den egna organisationen och få chefstalanger att vilja och kunna växa i rollen. Dessutom behövs insatser för att säkerställa att kommunen kan behålla chefer i högre utsträckning.

Lagförändringar

En ny socialtjänstlag kommer troligen 2025, det innebär bland annat att tidiga insatser kan ges utan behovsprövning och att fler öppna insatser möjliggörs. För att genomföra arbetet i de satsningar som utredningen föreslår kommer socialtjänsten behöva utveckla nya arbetssätt och metoder.

Lagändringen statliga huvudmannskapet för personlig assistans föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Kostnader för handläggning och administration kommer nämnden att bära under hela 2026 och eventuellt längre, trots att nämnden inte erhåller ersättning för detta.

Omsorgsnämnden
Rapport

Datum:
2024-01-08

Diarienummer:
OSN-2023-00045

Handläggare:
Enhet avtal och marknad

Årsrapport avtals- och uppdragsuppföljningar år 2023

Innehåll

Inledning	3
Sammanfattning	3
Resultat	3
Verksamhetsövergripande uppföljning	3
Fokusuppföljning	3
Tillsynsrapporter från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).....	4
Avtalsspecifik uppföljning.....	5
Planerad avtalsspecifik uppföljning.....	5
Verksamheter som bedrivs enligt LSS.....	6
Verksamheter som bedrivs enligt SoL	7
Händelsestyrd avtalsspecifik uppföljning	7
Verksamheter som bedrivs enligt LSS.....	8
Verksamheter enligt SoL.....	9
Fusk i välfärden	10
Analys och utvecklingsarbete	11

Inledning

Denna årsrapport är en sammanställning och analys av årets avtal- och uppdragsuppföljningar inom nämndens ansvarsområde. Uppföljningsarbetet har innefattat fokusuppföljning och avtalsspecifik uppföljning. Fokusuppföljning som genomförts har omfattat både egen regi och extern regi. Den del som berör avtalsspecifik uppföljning omfattar extern regi.

Huvudsyftet med uppföljningsarbetet är att tillse att leverantörer följer avtal så att brukarnas behov tillgodoses enligt intentionen med avtalet. Det är också till för att säkerställa att offentligt finansierade verksamheter använder tilldelade medel på ett korrekt sätt utifrån kommunfullmäktiges *Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare* (KSN-2023-00629). Uppföljningsarbete är en del av omsorgsnämndens underlag för lärande och beslut.

Sammanfattning

Omsorgsnämnden har avtal med 45 externa leverantörer som totalt omfattar 102 olika verksamheter. Egen regi följer upp sina verksamheter genom egenkontroll i linjeorganisationen.

Vård- och omsorgsförvaltningen har under året genomfört en fokusuppföljning, nio planerade avtalsspecifika uppföljningar samt nio händelsestyrda uppföljningar. Vid samtliga planerade uppföljningar har delar av leverantörens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete granskats och krav på åtgärdsplan har begärts in vid tre tillfällen.

Förvaltningen har under året fortsatt arbeta mot fusk i välfärden inom personlig assistans, ledsagning och daglig verksamhet. Granskningen har resulterat i att ersättning har stoppats om cirka 1,2 miljoner kronor och beslut om återbetalning har fattats om cirka 3,3 miljoner kronor. Förvaltningen har även gjort en kostnadsbesparing inom personlig assistans om cirka 2,6 miljoner kronor per helår genom att ompröva beslut om insats.

Resultat

Verksamhetsövergripande uppföljning

Verksamhetsövergripande uppföljningar är riktade uppföljningar inom olika områden. Dessa uppföljningar utförs för att få en överblick över nämndens verksamheter.

Fokusuppföljning

Förvaltningen har vid uppdrags- och avtalssuppföljningar under år 2022 och 2023 uppmärksammat att det finns ett utvecklingsarbete inom området palliativ vård på en del av de verksamheter som följts upp. Palliativ vård i livets slutskede är ett nationellt högt prioriterat område enligt prioriteringsutredningen SOU 1995:5.¹ Den palliativa

¹[Vårdens svåra val - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/491313/1/1)

vården ska vara personcentrerad, samordnad och jämlik. För att möjliggöra detta är samverkan mellan region, kommunal primärvård och omsorg som utgår ifrån biståndsbeslut, centralt.

Förvaltningen har under hösten genomfört en så kallad fokusuppföljning inom området palliativ vård i livets slutskede. Syftet med fokusuppföljningen var att genomlysna hur den palliativa vården som ges till brukare inom förvaltningens ansvarsområde utförs samt hur samverkan fungerar mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst gällande palliativ vård. 24 verksamheter inom omsorgsnämndens- och äldreomsorgens ansvarsområde följdes upp.

Verksamheterna som har granskats bedrivs både i extern regi och egen regi. Uppföljningen genomfördes på plats på verksamheterna och enskilda intervjuer hölls med yrkeskategorier boendepersonal, legitimerad personal, verksamhetschef och verksamhetschef för hälso- och sjukvårdsorganisationen.

Intervjufrågorna hade ett stort fokus på samverkan och kommunikation i det skede som omfattas av vård i livets sista tid; från brytpunktssamtal till efterlevandesamtal. Uppföljningen har även innefattat anhörigas situation då det i en palliativ vårdplan ska framgå vem som ansvarar för delar såsom stöd till anhöriga och efterlevandesamtal. Intervjuerna följde samma intervjuguide och berörde följande områden:

- Delaktighet och information
- Samverkan och ansvarsfördelning mellan region och olika yrkeskategorier inom verksamheten
- Psykosocialt stöd till brukare och anhöriga
- Kompetens och fortbildning inom palliativ vård
- Systematiskt kvalitetsarbete

Inom omsorgsnämndens ansvarsområde fick tio verksamheter kallelse till uppföljning. Boendestöd inom egen regi valde att avböja med hänvisning till att de inte bedriver palliativ vård. Resterande nio verksamheter som följdes upp var följande:

- Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS: en verksamhet inom egen regi, tre verksamheter inom extern regi
- Bostad med särskild service för vuxna enligt SoL: två verksamheter inom egen regi, två verksamheter inom extern regi
- Särskilt boende, omvårdnad socialpsykiatri enligt SoL: en verksamhet inom egen regi

Förvaltningen har uppmärksammat att det finns olikheter i hur verksamheter ser på sitt ansvar för palliativ vård samt förutsättningar för den enskilde att få dö i sitt hem; både utifrån kompetens och praktiska förutsättningar. Det fullständiga resultatet av fokusuppföljningen kommer att presenteras på en övergripande nivå i en rapport under år 2024 (OSN-2023-00593).

Tillsynsrapporter från Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) utövar tillsyn över all verksamhet som bedrivs enligt LSS samt för de verksamheter som det krävs tillstånd för enligt socialtjänstlagen.

Tillsyn innebär en granskning av att verksamheten uppfyller krav och mål enligt lagar och föreskrifter.

Omsorgsnämnden ställer krav på externa leverantörer att de ska skicka information till nämnden om genomförd tillsyn. Förvaltningen har kontrollerat detta genom att begära ut uppgifter om tillsynsinsatser från IVO för år 2023. Förvaltningen fick kännedom om att det har genomförts en frekvenstillsyn under året på en verksamhet som nämnden har individavtal med. Verksamheten är en bostad med särskild service för barn eller ungdomar enligt LSS. IVO uppmärksammade inga brister och ärendet avslutades.

Förvaltningen fick även kännedom om att det har gjorts en översyn från IVO där de skickat ut tillsynsfrågor i form av en enkät till alla kommuner i Sverige med frågor om hur arbetet ser ut gällande våld i nära relationer och rutiner kring det. Enkäten skickades övergripande till hela Uppsala kommun och rör hela kommunens verksamhet. Arbetet är pågående och resultatet beräknas bli klart år 2024.

Avtalsspecifik uppföljning

Avtalsspecifik uppföljning sker både på individ- och verksamhetsnivå. På individnivå sker detta genom att biståndshandläggare regelbundet, eller vid behov, följer upp de insatser som individer beviljats utifrån SoL eller LSS. På verksamhetsnivå sker avtalsuppföljning utifrån ett strategiskt urval samt vid händelser som föranleder en granskning. Metodval görs utifrån vilken typ av granskning som ska genomföras. Förvaltningen tar hänsyn till omsorgsnämndens bredd av verksamheter samt behov av djup och frekvens vid urval av verksamheter.

Uppföljningarna syftar till kontroll av att leverantören fortsatt uppfyller uppställda krav i avtal och förfrågningsunderlag. Uppföljningarna syftar även till att inhämta leverantörernas synpunkter och förslag på förbättringsåtgärder till förvaltningen i övertagandeprocessen och samarbete. Synpunkterna tas sedan tillvara i förvaltningens interna förbättringsarbete.

I uppföljningsarbetet har både brister och framgångsfaktorer framkommit. Uppmärksammade brister har föranlett till att förvaltningen begärt in åtgärdsplaner. Exempel på framgångsfaktorer som leverantörer nämnt vid planerade avtalsspecifika uppföljningar har varit bland annat medarbetarnas kompetens, brukarfokus och brukarnas delaktighet.

Planerad avtalsspecifik uppföljning

Förvaltningen har genomfört de planerade avtalsspecifika uppföljningarna med olika metoder. Planeringen har utgått från att varje avtal ska omfattas av uppföljning inom den aktuella avtalsperioden.

Verksamheter som bedrivs enligt LSS

Bostad med särskild service för vuxna 9 § 9 LSS

Inom verksamhetsområde bostad med särskild service för vuxna LSS har förvaltningen genomfört tre planerade uppföljningar under året, vilka är:

- Nytida AB, Rådjursstigens gruppbofastad (OSN-2023-00077)
- Attendo, Järnmalmsvägen 1 gruppbofastad (OSN-2023-00526)
- Humana LSS Sverige AB, Arkitektvägen gruppbofastad (OSN-2023-00483)

Vid uppföljningen på Nytida AB begärde förvaltningen in information och underlag från leverantören. Områden som följdes upp var ledning, bemanning, kompetens, avvikelse- och synpunktshantering, avtalade mervärden, samverkan, hälso- och sjukvård, tillstånd och tillsyn samt en kreditupplysning. Inga brister konstaterades vid uppföljningen.

Uppföljningarna på Attendo och Humana LSS genomfördes på plats i verksamheten. Förvaltningen har inför uppföljningarna genomfört en granskning baserad på begärda underlag. Områden som följdes upp var verksamhet/ledning och organisation, bemanning, kompetens och kompetensutveckling, samverkan, genomförande av uppdrag, dokumentation, brukare och sysselsättning, ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, brand och säkerhet samt kris- och katastroforganisation, hälso- och sjukvård inklusive rehabilitering.

Vid uppföljningen på Attendo konstaterades följande brister; ofullständiga APT protokoll och bristfällig planering av aktiviteter på verksamheten. Leverantören fick inkomma med åtgärdsplan som sedan godkändes av förvaltningen.

Vid uppföljningen på Humana konstaterades följande brister; bristfällig samverkan mellan boendepersonal och legitimerad personal, forum för samverkan mellan boendepersonal och legitimerad personal måste säkerställas, återkoppling från sjuksköterska till boendepersonal är bristfällig, verksamheten saknar individanpassat brandskydd och riskbedömning. Uppföljningen är pågående och leverantören ska inkomma med en åtgärdsplan kring bristerna.

Daglig verksamhet 9 § 10 LSS

Inom verksamhetsområde daglig verksamhet har förvaltningen genomfört fyra planerade uppföljningar under året, vilka är:

- Diakonistiftelsen Samariterhemmet, Utsikten daglig verksamhet (OSN-2023-00021)
- Studiefremjandet Uppsala Län, Konstbruket daglig verksamhet (OSN-2023-00320)
- Olivia Omsorg AB, daglig verksamhet (OSN-2023-00474)
- Attendo Samsa AB, daglig verksamhet (OSN-2023-00520)

Samtliga uppföljningar genomfördes på plats i verksamheten. Förvaltningen har inför uppföljningarna genomfört en granskning baserad på begärda underlag, kreditupplysning och en kontroll av tillstånd hos IVO. Områden som följdes upp var ledning, personal, kompetens, bemanning, samverkan, dokumentation, hälso- och sjukvård, ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, inflytande och delaktighet, brand och säkerhet, kris- och katastroforganisation.

Vid uppföljningen på Diakonistiftelsen Samariterhemmet konstaterades följande brister; arbetshandledare saknar kännedom om stöd i frågor gällande sex- och samlevnad samt information och kunskap om meddelarskydd, bristfällig hantering av synpunkter och klagomål, aktivt arbete med avvikelser, egenkontroll saknas. Leverantören fick inkomma med åtgärdsplan som sedan godkändes av förvaltningen.

Vid uppföljningen på Attendo Samsa konstaterades följande brister; arbetshandledare saknar kunskap om våld i nära relationer, våldsutsatthet och HBTQI frågor. Verksamheten arbetar inte aktivt med frågor gällande sex och samlevnad. Verksamheten saknar en lokal krisledningsplan (beredskapsplan) för extraordinära händelser. Leverantören fick inkomma med åtgärdsplan som sedan godkändes av förvaltningen.

Vid uppföljningarna på Studieförbundet Uppsala Län och Olivia Omsorg AB konstaterades inga brister.

Verksamheter som bedrivs enligt SoL

Hem för viss annan heldygnsvård, HVA (korttidsboende) 7 kap. 1 § 3 socialtjänstlagen SoL

Inom verksamhetsområde HVA har förvaltningen genomfört en planerad uppföljning under året, vilken är:

- Sigtuna Omvård AB, Björklunda HVA (OSN-2022-00677)

Uppföljningen genomfördes på plats i verksamheten. Områden som följdes upp var ledning, personal, kompetens och bemanning, avvikelser och synpunkter, riskanalyser, inflytande och delaktighet, samverkan, hälsosamma levnadsvanor, hälso- och sjukvård. Följande brister konstaterades; samordnare ansvarar för den dagliga driften och har ej adekvat högskoleutbildning, extern handledning till personal erbjuds ej, verksamheten behöver säkerställa den enskildes delaktighet kopplat till upprättande av genomförandeplan och individuella aktiviteter, förutsättningar för specifik rehabilitering i form av arbetsterapi och fysioterapi har inte erbjudits till de boende, bristfällig rutin för samverkan med legitimerad personal. Leverantören fick inkomma med åtgärdsplan som sedan godkändes av förvaltningen. Förvaltningen har under året följt upp effekterna av åtgärdsplanen.

Öppen förebyggande insats socialpsykiatri enligt SoL, med inriktning förberedelse till arbetsträning

Inom verksamhetsområde öppen förebyggande insats socialpsykiatri har förvaltningen genomfört en planerad uppföljning under året, vilken är:

- Uppsala Stadsmission (OSN-2023-00262)

Denna uppföljning var en tremånaders uppföljning med granskning av att verksamhetens uppstart följer intentioner och krav i tecknat avtal. Områden som följdes upp var kompetens, framtida planering och visioner samt utmaningar. Inga brister konstaterades vid uppföljningen.

Händelsestyrd avtalsspecifik uppföljning

Förvaltningen har genomfört händelsestyrd avtalsspecifik uppföljning med olika metoder. Händelsestyrda avtalsspecifika uppföljningar genomförs vid händelser som

föranleder en granskning, till exempel när förvaltningen får en synpunkt gällande en verksamhet.

Verksamheter som bedrivs enligt LSS

Ledsagarservice 9 § 3 LSS och ledsagning SoL

Inom verksamhetsområde ledsagarservice och ledsagning har förvaltningen genomfört två händelsestyrda uppföljningar under året, vilka är:

- Frösunda personlig assistans AB (OSN-2020-00738)
- Olivia personlig assistans AB (OSN-2022-00532)

Förvaltningen genomförde en kontroll av fakturaunderlag som leverantörerna skickat till förvaltningen. Kontrollen visade att leverantörerna fakturerat förvaltningen för tid som inte varit utförd inom ledsagning på grund av krock med annan utförd insats eller krock med annan anställning som ledsagaren haft.

Frösunda personlig assistans AB fick ett återkrav på 6 106 kr. Olivia personlig assistans AB fick ett återkrav på 44 363 kr.

Bostad med särskild service för vuxna 9 § 9 LSS

Inom verksamhetsområde bostad med särskild service för vuxna LSS har förvaltningen genomfört en händelsestyrd uppföljning under året, vilken är:

- Frösunda Omsorg AB, Konstnärsvägen gruppbofastad (OSN-2022-00757)

Bakgrund till denna uppföljning var inkomna synpunkter till förvaltningen gällande allvarliga brister i dokumentation, kommunikation samt bemötande från personal och verksamhetschef. Områden som följdes upp var bemanning, utbildning, dokumentation, avvikelser, bemötande, kommunikation och kommunikationshjälpmedel. Uppföljningen genomfördes i samarbete med avdelning myndighet. Biståndshandläggare genomförde individuppföljningar på samtliga brukare och strateg hade regelbundna dialoger med verksamhetschef och regionchef på Frösunda Omsorg AB samt genomförde en dokumentationsgranskning. Följande brister konstaterades; brister som fanns dokumenterade i brukares sociala journal återfanns inte i leverantörens avvikelshanteringssystem. Det förekom värderingsord i sociala journaler som kan uppfattas som kränkande. Det gick inte alltid att följa viktiga händelser i brukares sociala journal. Vidare fanns brister i kompetens i AKK, tydliggörande pedagogik, samt brister i kommunikation på grund av språkförbistringar hos personal. Det förekom även vissa brister hos verksamhetschef gällande kommunikation och information. Situationen var dock komplex och leverantören och förvaltningen var överens om att verksamhetschefens förtroendekapital hos anhöriga var svår att reparera.

Leverantören fick inkomma med en åtgärdsplan som innefattade; ny verksamhetschef har tillträtt, verksamhetschef granskar månadsvis att avvikelser förs in i båda systemen. Samtliga medarbetare ska få utbildning i social dokumentation och en roll som dokumentationsstödjare införs på verksamheten med utökat ansvar att granska den sociala dokumentationen. Dokumentstödjaren kommer också att ha rollen som språkstödjare och kunna stötta sina kollegor vid behov. Samtliga medarbetare ska genomgå utbildning i "Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation". Åtgärdsplanen godkändes av förvaltningen.

Daglig verksamhet 9 § 10 LSS

Inom verksamhetsområde daglig verksamhet har förvaltningen genomfört fem händelsestyrda uppföljningar under året, vilka är:

- Devebo Omsorg AB (OSN-2023-00015)
- Misa AB (OSN-2021-00449)
- Labanskolan Frisärskola AB (OSN-2020-00713)

Leverantören Devebo Omsorg AB följdes upp vid tre tillfällen under året. Bakgrund till första uppföljningen var inkommen synpunkt gällande för låg bemanning på två verksamheter inom DeVebo Omsorg AB, Uppdraget och Produktionen/Caféet. Förvaltningen genomförde två oanmälda besök på verksamheterna. Leverantören fick inkomma med en åtgärdsplan där de uppgav att de har utökat bemanningen på berörda verksamheter. Planen godkändes sedan av förvaltningen.

Vid andra uppföljningen på Devebo genomförde förvaltningen en granskning av taxiresor mellan daglig verksamhet och boende samt andra insatser som brukare är beviljade. Leverantören fick inkomma med förklaringar till felaktigheter som hittades. Informationen granskades och godkändes sedan av förvaltningen.

Vid den tredje uppföljningen på Devebo kontrollerade förvaltningen hur bemanningen ser ut utifrån tidigare uppföljning av bemanning. Förvaltningen genomförde oanmälda besök på samtliga tre verksamheter; Uppdraget, Produktionen/Caféet och Nyansen. Bemanningen godkändes sedan av förvaltningen.

Bakgrund till uppföljning hos leverantör Misa AB var granskning av fakturor som Misa AB skickat till förvaltningen. Felaktigheter upptäcktes och resulterade i ett återkrav på 35 875 kr.

Bakgrund till uppföljning hos leverantör Labanskolan Frisärskola AB var en kontroll av bemanning efter avtalsuppföljning år 2022 samt nya ägare och ny ledning för daglig verksamhet sedan början av året. Förvaltningen genomförde ett oanmält besök på verksamheten. Förvaltningen begärde in ett förtydligande från leverantören om vem som är tilltänkt föreståndare samt vilka ansvarsområden som ingår i rollen. Bemanning samt förtydligande kring ledarskap godkändes sedan av förvaltningen.

Verksamheter enligt SoL

Hem för viss annan heldygnsvård (korttidsboende) 7 kap. 1 § 3 socialtjänstlagen SoL

- Sigtuna Omvård AB, Björklunda HVA (OSN-2022-00677)

Förvaltningen genomförde en händelsestyrd uppföljning på Björklunda HVA för att följa upp effekten av den åtgärdsplan som godkännts tidigare i år. Uppföljningen genomfördes genom två oanmälda besök på verksamheten, möten med ledning samt intervjuer med legitimerad personal. Förvaltningen konstaterade att leverantören fortfarande uppvisade vissa brister inom de områden som tidigare konstaterats. Förvaltningen begärde därför in en ny åtgärdsplan. Uppföljningen är pågående och beräknas bli klar efter årsskiftet.

Fusk i välfärden

Förvaltningen har under året fortsatt arbeta med framtagande av nya arbetssätt och rutiner för att förhindra felaktiga utbetalningar vilket snabbt har gett resultat i form av att felaktiga utbetalningar har kunnat stoppats.

Personlig assistans 9 § 2 LSS

Som assistansberättigad väljer brukaren själv vem som ska utföra insatsen eller om hen vill anställa sina assistenter själv. Det föreligger således ingen avtalsförbindelse mellan kommunen och privata leverantörer. Leverantören fakturerar omsorgsnämnden genom en fullmakt från brukaren.

Under året har förvaltningen utvecklat kontrollen inom personlig assistans genom att:

- öka arbetet med att granska ärenden där det kan förekomma oegentligheter i form av felaktigt utförande av insatsen eller vid beslut på felaktiga grunder såsom ett överdrivet hjälpbehov vid ansökan.
- göra oanmälda hembesök i ärenden vid misstanke om felaktigheter.
- granska kostnadsredovisningar för år 2022 för de som anställer sina egna assistenter.
- granska utförd tid hos brukare så att regelverk kring dygns- och veckovila följs.

Syftet med granskningen är att säkerställa att den assistansberättigade får insatsen utförd enligt beslut och med god kvalitet. Granskningen har resulterat i att ersättning har stoppats om 1 155 373 kr och beslut om återbetalning har fattats om 3 227 854 kr.

Arbetet har även resulterat i att flertalet beslut om personlig assistans har omprövats, främst med anledning av ett felaktigt utförande. Kostnadsbesparingen för dessa omprövningar motsvarar ersättning om 2 633 279 kr per helår.

Granskningen av fusk inom välfärden har vidare lett till:

- 35 anmälningar till IVO gällande tillståndshavares lämplighet att bedriva verksamhet inom personlig assistans
- 7 polisanmälningar
- 40 underrättelser till Försäkringskassan gällande bland annat personlig assistans och ledsagning
- 35 underrättelser till Skatteverket gällande bland annat personlig assistans och ledsagning
- 1 underrättelse till Arbetsförmedlingen
- 1 underrättelse till Pensionsmyndigheten

Ledsagarservice 9 § 3 LSS och ledsagning SoL

Inom ledsagarservice har förvaltning stoppat ersättningar om totalt 30 980 kr. Beloppet avser framför allt ledsagning som registrerats samtidigt som en hemtjänstinsats har utförts.

Daglig verksamhet 9 § 10 LSS

Inom daglig verksamhet har förvaltningen stoppat ersättningar om totalt 36 390 kr. Beloppet avser felfakturerings för brukare som flyttat till annan kommun, dubbel fakturerings för samma brukare och felfakturerings för brukare som varit frånvarande.

Analys och utvecklingsarbete

I de avtalsspecifika uppföljningar som förvaltningen genomfört ligger avtalet som grund. Områden som följts upp under året har därför varierat. Leverantörernas ledningssystem för kvalitet har varit i fokus vid flera av de planerade avtalsspecifika uppföljningarna.

Vid sammanställning och analys av årets planerade avtalsspecifika uppföljningar ser förvaltningen att vid uppmärksammade brister har samtliga leverantörer inkommit med åtgärdsplaner som blivit godkända. Effekt av åtgärdsplaner följs alltid upp vid framtida uppföljningar.

Vid sammanställning och analys av årets händelsestyrda avtalsspecifika uppföljningar ser förvaltningen att vid uppmärksammade brister har leverantörer inkommit med åtgärdsplan eller fått återkrav.

Under året har det genomförts en fokusuppföljning där palliativ vård i livets slutskede varit i fokus. Samverkan utgör en viktig grund för att den palliativa vården ska fungera. Förvaltningen har uppmärksammat att det finns olikheter i hur verksamheter ser på sitt ansvar för palliativ vård samt förutsättningar för den enskilde att få dö i sitt hem; både utifrån kompetens och praktiska förutsättningar. När rapporten är klar kommer förvaltningen göra en bedömning om vidare planering för arbetet.

Förvaltningen ser att arbetet mot fusk i välfärden har utvecklats under året och berört fler insatser inom nämndens ansvarsområde. Kommunfullmäktige har även under hösten beslutat om en handlingsplan mot välfärdsbrott som förvaltningen kommer att arbeta enligt.² Effekten av arbetet mot fusk i välfärden under året har bland annat lett till att två leverantörer inom ledsagarservice sagt upp avtal eller valt att inte lämna in nyansökan. Vidare har arbetet lett till fler händelsestyrda avtalsuppföljningar. Arbetet kommer att fortsätta utvecklas under år 2024 och beröra fler verksamhetsområden såsom korttidstillsyn och korttidsvistelse för barn och unga enligt LSS.

Uppföljningsarbete är en ständig utveckling. Förvaltningen har under året fortsatt arbeta med den uppföljningsstrategi som togs fram under år 2022 gällande planerade avtalsspecifika uppföljningar. Utifrån uppföljningsstrategin ser förvaltningen att bostad med särskild service för vuxna enligt LSS är ett prioriterat område för uppföljning under år 2024 då flera verksamheter inom detta område ej blivit uppföljda senaste åren.

Under året genomfördes en ny ramupphandling inom insatserna korttidsvistelse och korttidstillsyn enligt LSS. Under år 2024 kommer förvaltningen därför att genomföra uppföljningar för att säkerställa att avtalet implementerats korrekt.

Under år 2024 kommer förvaltningen att utannonsera ramupphandling för bostad med särskild service för vuxna enligt LSS samt för hem för vård eller boende, bostad med särskild service för vuxna och hem för viss annan heldygnsvård enligt SoL. Detta

² [Handlingsplan mot välfärdsbrott \(upsala.se\)](https://www.uppsala.se/handlingsplan-mot-vaelfaridsbrott)

innebär att förvaltningen kommer att genomföra uppföljningar för att säkerställa att avtalet implementerats korrekt.

Inför år 2024 kommer uppföljningen att fortsätta fokusera på granskning av ledningssystem för kvalitet vid uppföljningar. Andra fokusområden som kommer att följas upp är sex och samlevnad, nära relationer på de sätt brukaren själv vill och fysisk aktivitet. Detta urval har gjorts utifrån omvärldsbevakning och inspel från LSS-rådet om att det är områden som behöver genomlysas. Att skapa en öppen, tillåtande och fördomsfri atmosfär inom omsorgsnämndens verksamheter är en viktig del för att främja goda relationer. Nämndens verksamheter ska ha ett professionellt förhållningssätt och bemötande för de enskilda och anhöriga kring sexualitetsfrågor och sexuell hälsa. Dessa fokusområden kommer att följas upp både inom egen regi och extern regi.